

Immigratie- en Naturalisatiedienst
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Tendrapportage naturalisatie Ontwikkelingen in de periode 2006-2010

November 2011

Immigratie- en Naturalisatiedienst
*Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties*

Trendrapportage naturalisatie Ontwikkelingen in de periode 2006-2010

Datum	21 november 2011
Status	Definitief

Colofon

Titel	Trendrapportage naturalisatie
Ondertitel	Ontwikkelingen in de periode 2006-2010
Status	Definitief
Auteurs	Robin Mulder Beleidsmedewerker
	Sonja Avontuur Beleidsmedewerker
Contact	INDOA@ind.nl Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Immigratie- en Naturalisatiedienst Stafdirectie Uitvoeringsbeleid IND Informatie- en Analysecentrum (INDIAC) Dr. H. Colijnlaan 341 2283 XL Rijswijk Postbus 5800 2280 HV Rijswijk

Inhoud

Colofon—3

1 Inleiding—7

- 1.1 Doelstelling—12
- 1.2 Opbouw rapport—12
- 1.3 Onderzoeksverantwoording—12
 - 1.3.1 Informatiebronnen—12
 - 1.3.2 De verwerking van de informatie—13

2 Nationaliteitswetgeving, procedures en beleid—15

- 2.1 Inleiding—15
- 2.2 Optieprocedure—15
- 2.3 Naturalisatieprocedure—16
- 2.4 Beleidsontwikkelingen in 2010—17

3 Verzoeken om en het verkrijgen van het Nederlanderschap door naturalisatie—19

- 3.1 Verzoeken om naturalisatie—19
- 3.2 Beslissingen op verzoeken om naturalisatie tot Nederlander—21
- 3.3 Verkrijging van het Nederlanderschap door naturalisatie—27

4 Verkrijging van het Nederlanderschap door optie—29

- 4.1 Verkrijging van het Nederlanderschap door optie—29
 - 4.1.1 Persoonskenmerken van de optanten—32

5 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit—34

- 5.1 Automatisch verlies en akkoordverklaringen afstand oorspronkelijke nationaliteit—34
- 5.2 Behoud van oorspronkelijke nationaliteit—35
- 5.3 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit—36

6 Intrekking van het Nederlanderschap—39

- 6.1 De intrekkingprocedure—39
- 6.2 Intrekkingen wegens fraude—39
- 6.3 Intrekkingen wegens niet voldoen aan afstandsverplichting—41

7 Ontwikkelingen in leges—43

- 7.1 Ontwikkelingen in leges voor naturalisatie—43
- 7.2 Leges naturalisatie en optie in 2011—44

8 Statistisch model en globale toekomstverwachtingen—45

- 8.1 Verkenning van een statistisch model en prognose—45
 - 8.1.1 Databselectie—45
 - 8.1.2 Factoren die mogelijk samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid—45
 - 8.1.3 Uitkomsten statistische analyse—46
 - 8.1.4 Gebruik van statistische analyse voor een prognose—46
 - 8.1.5 Naturalisatiegeneigdheid en nationaliteit—47
- 8.2 Globale toekomstverwachtingen—48
 - 8.2.1 Vreemdelingen woonachtig in Nederland—48
 - 8.2.2 Migratiestromen naar Nederland—49
 - 8.2.3 Regeling ter afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet (pardonregeling)—50
 - 8.2.4 Totaal aantal verleningen Nederlanderschap—50

Trendrapportage naturalisatie, ontwikkelingen in de periode 2006-2010

Bijlage 1 – Tabellen behorende bij grafieken—52

Bijlage 2 – Beschrijving regressieanalyse—60

Managementsamenvatting

De Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) regelt op welke wijze het Nederlanderschap wordt verkregen en wanneer iemand het Nederlanderschap verliest. Men verkrijgt het Nederlanderschap van rechtswege (bijvoorbeeld door geboorte), maar ook door naturalisatie en optie. Dit brengt belangrijke rechten met zich mee. De Trendrapportage Naturalisatie heeft tot doel inzicht te geven in de ontwikkeling ten aanzien van de verzoeken om het Nederlanderschap en de uitkomsten daarvan, in de periode 2006 tot en met 2010. Gegevens uit eerdere rapportages worden aangevuld en nader geduid. Nieuw in deze editie is dat we aandacht besteden aan een statistisch model, dat meer licht kan werpen op de vraag waarom vreemdelingen om naturalisatie verzoeken.

Verzoeken om het Nederlanderschap door naturalisatie

In totaal zijn ruim 131.000 verzoeken tot naturalisatie ingediend. In 2006 waren dit er ruim 28.000 en dit daalde in 2008 naar bijna 24.500. Hierna zette een stijging in tot ruim 26.000 verzoeken tot naturalisatie in 2010. Het overgrote deel van de verzoeken (93%) is bij een Nederlandse gemeente ingediend. De overige 7% is ingediend in Aruba (4%), de voormalige Nederlandse Antillen¹ (3%) en de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland en 'overig' (<1%).

Verkrijging van het Nederlanderschap door naturalisatie

Gedurende de onderzochte periode is het overgrote deel van de verzoeken tot naturalisatie ingewilligd (gemiddeld 88%). In recenter jaren wordt relatief meer ingewilligd en minder afgewezen. Verzoeken tot naturalisatie die zijn ingediend bij Nederlandse gemeenten zijn over de hele periode aanzienlijk vaker ingewilligd. Vaker dan het geval is bij verzoeken op de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten, voormalige Nederlandse Antillen en Aruba. Wel is er een ontwikkeling geweest die deze verschillen voor een groot deel hebben gelijkgetrokken.

In totaal zijn er ruim 110.000 Nederlanders bijgekomen door naturalisatie. Het aantal steeg (gestaag) tussen 2006 en 2009, om in 2010 sterk te dalen. Genaturaliseerden zijn voor het grootste deel (55%) vrouw. Van alle genaturaliseerden was 15% voorheen (alleen) in bezit van de Marokkaanse nationaliteit, gevolgd door de Turkse (9%), Iraakse (8%) en Afghaanse (7%) nationaliteit. De meest opvallende ontwikkelingen zijn dat degenen met oorspronkelijk de Marokkaanse, maar vooral de Turkse nationaliteit in 2009 en 2010 relatief vaker naturaliseerden dan in de jaren ervoor. Afghanen naturaliseerden juist in recenter jaren minder. Verder springen de Iraakse vreemdelingen in het oog in 2008 en 2009, waarin zij relatief vaker naturaliseerden dan in andere jaren. In 2003 was een grote piek in de instroom van Iraakse asielzoekers, welke na vijf jaar ook zichtbaar is in het aantal naturalisaties van Iraakse vreemdelingen.

¹ In de onderzoeksperiode is een deel van de verzoeken geregistreerd als afkomstig van de Nederlandse Antillen. Sinds 10 oktober 2010 bestaan de Nederlandse Antillen als zodanig echter niet meer. Curaçao en Sint Maarten zijn tegenwoordig een land binnen het Koninkrijk der Nederlanden (vergelijkbaar met de status aparte van Aruba). Bonaire, Saba en Sint Eustatius zijn als openbaar lichaam ingericht en hebben een status als 'bijzondere gemeente'. Aangezien dit onderscheid in de data nog niet voor de volle periode gemaakt kan worden en gezien de relatief lage aantallen, verwijzen wij hiernaar met het begrip 'voormalige Nederlandse Antillen'.

Afwijzingen van verzoeken tot naturalisatie

De meeste afwijzingen zijn gebaseerd op het niet voldoen aan de termijn van toelating en hoofdverblijf. Een opmerkelijke ontwikkeling in afwijzingsgronden is te zien bij afwijzingen om redenen van 'geen akten', of 'onvoldoende aangeleverde informatie'. Per 1 mei 2009 is het beleid ten aanzien van het overleggen van identiteit en nationaliteitsvaststellende documenten (geldig nationaal paspoort en geboorteakte) aangescherpt. Waar dit in 2009 nog weinig afwijzingen tot gevolg had, is de toepassing in 2010 behoorlijk op gang gekomen.

Verkrijging van het Nederlanderschap door optie

In de onderzochte periode zijn er in totaal 36.500 Nederlanders bijgekomen door optie. Waar dit in 2006 nog bijna 10.000 optiebevestigingen betreft, daalt dit aantal tot ongeveer 6.000 in 2010.

De meest geregistreerde optie categorie betreft de vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1g RWN). In de hele onderzochte periode betrof dit ruim 9.500 personen (27%). Daar niet ver onder, bijna 9.000 (25%) van de geregistreerde opties, volgen de meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen en hier toegelaten zijn (artikel 6.1a RWN); de zogenaamde tweede generatie migranten. Verreweg het grootste deel van de optiebevestigingen is afkomstig van gemeenten (87%), gevolgd door de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland (12%). Slechts een zeer klein deel komt van de voormalige Nederlandse Antillen en Aruba (1%).

Van alle optanten is 56% vrouw. De verdeling naar leeftijd laat drie duidelijke pieken zien: bij het derde levensjaar, bij 18 jaar en bij 65 jaar. Dit correspondeert met een aantal optie categorieën. Verreweg het grootste aandeel betreft personen met oorspronkelijk (alleen) de Marokkaanse nationaliteit, gevolgd door de Turkse nationaliteit. De top 5 bestaat verder uit de Surinaamse, Duitse en Nieuw-Zeelandse nationaliteit. Waar het aantal optanten van Marokkaanse nationaliteit aanvankelijk stijgt, neemt hun aandeel vanaf 2007 af. Het aandeel personen met de Turkse nationaliteit stijgt daarentegen gedurende de gehele onderzochte periode en laat een ruime verdubbeling zien. Optanten van Marokkaanse nationaliteit springen in het oog, doordat dit relatief vaak personen betreft die 65 jaar of ouder zijn en die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1h RWN). Optanten met de Turkse nationaliteit zijn bovengemiddeld vaak meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen (artikel 6.1a RWN). Verder zijn optanten met de Surinaamse, Nieuw-Zeelandse en Duitse nationaliteit bovengemiddeld vaak oud-Nederlanders die opteerden (op grond van artikel 6.1f RWN, of artikel V lid 1 RRWN).

Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit

Een vreemdeling die door naturalisatie Nederlander wordt, dient in beginsel afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit. Het aandeel dat de oorspronkelijke nationaliteit automatisch verliest (door de wetgeving in het land van herkomst) is gedurende de gehele onderzochte periode gedaald, van 22% tot 17%. Het aandeel dat akkoord is met het doen van afstand is vrij stabiel in de onderzochte periode, zo'n 15%. In deze gevallen zal de genaturaliseerde hiervoor zelf stappen moeten ondernemen en daartoe contact dienen op te nemen met de autoriteiten van het land van herkomst.

Genaturaliseerden kunnen de oorspronkelijke nationaliteit behouden indien geen afstand mogelijk is, omdat de wetgeving in het land van herkomst dat niet toestaat. Dit is in 20% van de gevallen aan de orde en betreft vooral genaturaliseerden met

de Marokkaanse nationaliteit. Genaturaliseerden kunnen hun oorspronkelijke nationaliteit eveneens behouden indien zij onder een uitzonderingscategorie vallen. De meest voorkomende uitzonderingscategorie betreft degenen die met een Nederlander zijn gehuwd (21%). Een aandeel van 13% geniet internationale bescherming (bijvoorbeeld erkende vluchtelingen) en hoeft daarom geen afstand te doen.

Gemiddeld heeft 61% van de afstandsplichtigen voldaan aan de afstandsplicht. Een aandeel van 30% bleek tijdens de afstandsprocedure toch in aanmerking te komen voor vrijstelling van de afstandsplicht, bijvoorbeeld omdat de wetgeving in het land van herkomst is gewijzigd. Een kleiner gedeelte van de afstandsplichtigen (7%) heeft zich ingezet om afstand te doen, maar is hierin niet geslaagd, bijvoorbeeld omdat de autoriteiten hieraan niet willen meewerken. Deze groep mag het Nederlanderschap behouden. Verder heeft een kleine groep (<1%) ervoor gekozen afstand te doen van de Nederlandse nationaliteit.

Intrekking van het Nederlanderschap

De minister kan in geval van fraude overgaan tot intrekking van het Nederlanderschap. Een bijzondere vorm is identiteitsfraude. Voor naturalisatiebesluiten die vallen onder de oude RWN (tot 1 april 2003) geldt dat wanneer sprake is van identiteitsfraude de IND niet hoeft over te gaan tot intrekking van de Nederlandse nationaliteit. De betrokkene heeft het Nederlanderschap nooit verkregen, omdat niet de juiste personalia op het Koninklijk Besluit staan vermeld. In totaal is in de periode 2006-2010 van 52 personen geacht dat zij het Nederlanderschap nooit hebben verkregen. Bij 56 personen is overgegaan tot intrekking van het Nederlanderschap. Het aantal intrekkingen wegens fraude is gestegen.

In 113 gevallen is beoordeeld dat de betrokkene niet heeft voldaan aan de afstandsplicht. Bij deze groep is overgegaan tot intrekking van het Nederlanderschap.

Ontwikkelingen in leges

In de periode 2006-2009 schommelden de inkomsten uit leges voor naturalisatie rond de €6 miljoen. In 2010 steeg dit scherp naar boven de €10 miljoen. Het gemiddelde geheven legesbedrag per persoon steeg in de periode 2006-2009 licht, van €223 naar €258. In 2010 werd gemiddeld per persoon €406 betaald.

Verkenning van een statistisch model en prognose

We hebben een statistisch model ontwikkeld, dat meer licht kan werpen op de vraag waarom vreemdelingen om naturalisatie verzoeken². Hiervoor zijn IND-data verrijkt met CBS-gegevens. De potentiële aanvragers (meerderjarige vreemdelingen die minimaal 5 jaar in Nederland verblijven) zijn afgezet tegen de vergelijkbare groep die daadwerkelijk om naturalisatie heeft verzocht. Dit maakt de naturalisatiegeneigdheid van vreemdelingen inzichtelijk. Deze naturalisatiegeneigdheid hebben we in een statistisch model in verband gebracht met verschillende factoren. De factoren die samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid zijn: geslacht, leeftijdscategorie, herkomst naar continent, het aandeel van vreemdelingen dat hier om asielredenen verblijf heeft gekregen en de afstand van de oorspronkelijke nationaliteit, waar dit automatisch gebeurt of niet mogelijk is. Deze factoren hebben gezamenlijk een zeer sterke samenhang met de naturalisatiegeneigdheid. Vooral geldt: hoe jonger de migrant en hoe hoger het

² Voor alle nuances en beperkingen van de analyse, zie bijlage 2.

aandeel van vreemdelingen dat om asielredenen naar Nederland is gekomen, hoe groter de naturalisatiegeneigdheid. Het model levert helaas geen nauwkeurige voorspelling op van het aantal vreemdelingen dat om naturalisatie verzoekt.

Een voorzichtige blik in de toekomst kan ontleend worden aan de ontwikkeling van de migratie naar Nederland. Vanaf 2005 is sprake van stijgende immigratie, de eerste jaren licht, vanaf 2007 sterk. Als gevolg hiervan neemt het potentieel aan vreemdelingen dat het Nederlanderschap kan verkrijgen in de periode vanaf 2010 toe. Daarnaast is op basis van de pardonregeling in 2007 een groot aantal oud-asielzoekers (ongeveer 28.000) in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning. Het is te verwachten dat, als gevolg hiervan, vanaf 2010 sprake zal zijn van een licht stijgend potentieel. In 2012 zal sprake zijn van een piek in het potentieel aan vreemdelingen dat het Nederlanderschap door optie of naturalisatie kan verkrijgen.

1 Inleiding

1.1 Doelstelling

Het Nederlands staatsburgerschap kan op verschillende manieren worden verkregen. Door geboorte van rechtswege, maar ook door naturalisatie en optie. Dit brengt belangrijke rechten met zich mee. Verkrijging van het Nederlanderschap staat de laatste jaren, met name in de politiek, in toenemende mate in de belangstelling. De Trendrapportage Naturalisatie 2006-2010 heeft daarom tot doel meer inzicht te geven in de ontwikkeling ten aanzien van de verzoeken om het Nederlanderschap en de uitkomsten daarvan, in de periode 2006 tot en met 2010. De vorige rapportages die zijn verschenen, bevatten de trends en ontwikkelingen ten aanzien hiervan, in respectievelijk de periodes 1998 tot en met 2002, 1999 tot en met 2003, 2000 tot en met 2006, 2001 tot en met 2007, 2001 tot en met 2008 en 2005 tot en met 2009. Deze trendrapportage is opgesteld om de kwantitatieve gegevens uit de vorige rapportages aan te vullen en om recente trends en ontwikkelingen te analyseren en te duiden. In deze editie van de trendrapportage wordt bovendien aandacht besteed aan een statistisch model, dat meer licht kan werpen op de vraag waarom vreemdelingen om naturalisatie verzoeken. Voor de huidige trendrapportage is gekozen voor een rapportageperiode van vijf jaren, met als beginjaar 2006. De invloed van de herziening van de Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) in 2003 op naturalisatie is bij de vorige rapportages uitvoerig aan bod gekomen. Hieraan wordt in deze rapportage geen speciale aandacht meer besteed.

1.2 Opbouw rapport

Hoofdstuk 2 gaat in op de wet- en regelgeving en de procedures die betrekking hebben op het verkrijgen van het Nederlanderschap. Hier besteden wij aandacht aan de procedures waarmee om het Nederlanderschap kan worden verzocht: de optieprocedure en de naturalisatieprocedure. Hoofdstuk 3 geeft ontwikkelingen weer waar het gaat om de verzoeken om het Nederlanderschap via naturalisatie. In dit hoofdstuk is aandacht voor diverse kenmerken van de verzoeken en verzoekers. Hoofdstuk 4 is gewijd aan het verkrijgen van het Nederlanderschap, waarbij we onderscheid maken tussen naturalisatie en optie. Ook hier is aandacht voor diverse kenmerken van de verzoeken en verzoekers.

In hoofdstuk 5 kijken we in hoeverre en onder welke omstandigheden afstand van de oorspronkelijke nationaliteit is gedaan. Hierbij komen de verschillende typen afstandsverplichtingen aan bod, evenals de afstandsprocedures met bijbehorende resultaten. In hoofdstuk 6 wordt ingegaan op intrekkingen van het Nederlanderschap. In hoofdstuk 7 staan wij stil bij de ontwikkelingen in leges bij verzoeken om naturalisatie. In hoofdstuk 8 presenteren we, zoals gezegd, een statistisch model, dat meer licht kan werpen op de vraag waarom vreemdelingen om naturalisatie verzoeken. Daarnaast wordt een voorzichtige blik in de toekomst geworpen.

1.3 Onderzoeksverantwoording

Deze editie van de Trendrapportage naturalisatie is opgesteld door Robin Mulder, Sonja Avontuur en Jeske Uitterhoeve.

1.3.1

Informatiebronnen

Voor dit rapport is gebruikgemaakt van de volgende informatiebronnen:

INDIS

De gegevens over naturalisatie en optie zijn afkomstig uit het IND Informatiesysteem (INDIS).

CBS (StatLine)

De gegevens over het aantal niet-Nederlanders woonachtig in Nederland zijn afkomstig van het CBS (uit de database StatLine). Deze gegevens zijn weer onttrokken uit het bevolkingsregistratiesysteem van de gemeenten (GBA). Dit is eveneens de herkomst van de CBS-gegevens die in hoofdstuk 8 van deze rapportage zijn gebruikt.

Team fraude

De gegevens over intrekkingen wegens fraude zijn afkomstig van het fraudeteam van de Klantdirectie Naturalisatie.

1.3.2

De verwerking van de informatie

De in deze trendrapportage gebruikte jaarcijfers over het aantal verzoeken om naturalisatie zijn gebaseerd op de datum waarop de verzoeken zijn opgevoerd in INDIS. De jaarcijfers over de afdoening van verzoeken om naturalisatie en afstandsprocedures zijn gebaseerd op de afsluitdatum van de betreffende procedure. De uitkomsten zijn in de rapportage weergegeven in grafieken. In bijlage 2 zijn de tabellen te vinden, gebaseerd op dezelfde gegevens en met verwijzing naar de bijbehorende grafiek waar dat van toepassing is. De in de bijlage genoemde percentages zijn afgerond op nul decimalen. Hierdoor telt het geheel niet altijd tot 100% op, maar in een enkel geval tot 99% of 101%.

2 Nationaliteitswetgeving, procedures en beleid

2.1 Inleiding

Als iemand het Nederlanderschap verkrijgt, verleent de staat diegene een aantal rechten. Enkele belangrijke zijn het recht op toegang tot het grondgebied van het Koninkrijk, het recht op benoembaarheid in openbare functies, het recht op diplomatieke bescherming in het buitenland en actief en passief kiesrecht in nationale en provinciale verkiezingen.

De Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) regelt op welke wijze het Nederlanderschap wordt verkregen en wanneer iemand het Nederlanderschap verliest. Er zijn drie mogelijkheden om Nederlander te worden. Iemand kan het Nederlanderschap van rechtswege (bijvoorbeeld door geboorte als kind van een Nederlandse ouder) verkrijgen. De andere mogelijkheden zijn het afleggen van een optieverklaring of de indiening van een verzoek om naturalisatie tot Nederlander.

Hieronder zullen kort de huidige werkprocessen beschreven worden voor het behandelen van een optieverklaring of verzoek om naturalisatie tot Nederlander.

2.2 Optieprocedure

Een vreemdeling kan Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring. In artikel 6 van de RWN is geregeld welke vreemdelingen voor verkrijging van het Nederlanderschap door optie in aanmerking komen. Aan optie zijn andere voorwaarden verbonden dan aan naturalisatie.

In het Europese deel van Nederland legt de vreemdeling bij de gemeente waar hij woonachtig is een optieverklaring af. Daarin maakt hij kenbaar te willen opteren voor het Nederlanderschap. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt de optieverklaring afgelegd bij de IND-unit Caribisch Nederland. In Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij het Kabinet van de Gouverneur van het betreffende land, en buiten het Koninkrijk bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten in het buitenland.

Voordat de bevoegde instantie de optieverklaring bevestigt of weigert vindt een beoordeling plaats. Bekeken wordt of iemand voldoet aan de voorwaarden en er wordt een openbare orde toets uitgevoerd. Voor optanten geldt geen inburgeringsvereiste (in tegenstelling tot vreemdelingen die Nederlander worden via de naturalisatieprocedure). Aangenomen wordt dat personen die voor de optieregeling in aanmerking komen, al voldoende zijn ingeburgerd.

Indien de optieverklaring is bevestigd, wordt het besluit op de wettelijk verplichte naturalisatieceremonie aan de optant uitgereikt. Daarna stelt de bevoegde instantie de IND in kennis van de optiebevestiging. De IND draagt vervolgens zorg voor de opname van de optiebevestiging in het nationaliteitenregister, een register waarin onder andere alle opties en naturalisaties worden geregistreerd.

Indien sprake is van de verplichting tot het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit (dit is alleen van toepassing bij optie op grond van artikel 6 lid 1 onder

e RWN³), wordt de afstandsprocedure opgestart. De IND controleert en handhaaft de afstandsverplichting van de optant. Als blijkt dat de optant niet al het mogelijke heeft gedaan om afstand te doen, of de autoriteiten in het land van herkomst verlenen geen of onvoldoende medewerking, dan beslist de IND over de gevolgen. Hierbij kan het Nederlanderschap worden ingetrokken, net zoals dit kan worden ingetrokken bij het niet voldoen aan de afstandsverplichting na naturalisatie.

Bij een weigering van de optiebevestiging kan de optant bezwaar en (hoger) beroep aantekenen.

2.3

Naturalisatieprocedure

Vreemdelingen die niet in aanmerking komen voor de optieprocedure, doorlopen de naturalisatieprocedure om het Nederlanderschap te kunnen verkrijgen. Verzoeken om naturalisatie tot Nederlander worden in Nederland ingediend bij de gemeente. Op Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden ze ingediend bij de IND-unit Caribisch Nederland. Op Aruba, Curaçao en Sint Maarten worden de verzoeken ingediend bij het desbetreffende Kabinet van de Gouverneur. Buiten het Koninkrijk worden de verzoeken om naturalisatie tot Nederlander ingediend bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten.

De bevoegde autoriteiten controleren het verzoek om naturalisatie tot Nederlander op volledigheid en onderzoeken of de persoon aan de voorwaarden van naturalisatie voldoet. Hierbij stellen zij de identiteit vast en wordt onder meer een antecedentenonderzoek uitgevoerd. De naturalisandus moet zijn geslaagd voor het inburgeringsexamen. In sommige gevallen kan men een beroep doen op vrijstelling (bijvoorbeeld als een Nederlands schooldiploma wordt overgelegd) of ontheffing van het afleggen van deze toets (bijvoorbeeld bij medische belemmeringen). In de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt een naturalisatietoets afgelegd.

Indien het voor de beoordeling van de aanvraag noodzakelijk is, vraagt de behandelende autoriteit informatie op bij de IND. Vervolgens brengt de behandelend autoriteit een advies uit aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het verzoek om naturalisatie tot Nederlander en het advies worden toegezonden aan de IND. De IND neemt een beslissing op het verzoek om naturalisatie en vraagt in geval van ontbrekende dan wel onjuiste informatie om aanvullende gegevens aan de verzoeker, de in ontvangst nemende autoriteit of een andere instantie.

Indien een verzoeker om naturalisatie aan alle voorwaarden voldoet, wordt hij voorgedragen voor verlening van het Nederlanderschap. Dit gaat per concept Koninklijk Besluit (KB). Dit concept KB wordt naar de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties verzonden, die het ter ondertekening aan Hare Majesteit de Koningin aanbiedt. De naturalisatie wordt vastgesteld door ondertekening van het KB door Hare Majesteit de Koningin.

Nadat het besluit op de wettelijk verplichte naturalisatieceremonie is uitgereikt, wordt de IND hiervan op de hoogte gesteld. Vervolgens draagt de IND zorg voor opname in het nationaliteitenregister.

3 Artikel 6, lid 1 onder e RWN luidt: 'de meerderjarige vreemdeling die sedert het bereiken van de leeftijd van vier jaar toelating en hoofdverblijf heeft in het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba.'

Indien sprake is van de verplichting tot het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit wordt de afstandsprocedure opgestart. De IND controleert en handhaaft de afstandsverplichting. Indien zonder goede reden niet wordt voldaan aan de afstandsverplichting, kan de IND, namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het Nederlanderschap intrekken.

In geval van een negatieve beslissing kan betrokkene bezwaar en (hoger) beroep aantekenen.

2.4

Beleidsontwikkelingen in 2010

De belangrijkste beleidsontwikkelingen in 2010 worden hieronder weergegeven.

- Minderjarige kinderen die op of na 1 maart 2009 na hun geboorte zijn gewettigd of erkend door een buitenlandse vader, kunnen op grond van artikel 3, derde lid van rechtswege Nederlander zijn.⁴ Dit is het geval als die vader zelf is geboren als kind van een vader of moeder die ten tijde van zijn of haar geboorte in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten hoofdverblijf had. Ook moet het kind zelf ten tijde van zijn of haar geboorte hoofdverblijf hebben in één van de genoemde landen. Deze beleidswijziging (WBN 2010/5) is het gevolg van het arrest van de Hoge Raad van 10 juli 2009 (Köse, 08/02921), waarin is geoordeeld dat ook kinderen die na de geboorte worden gewettigd of erkend onder de werking van artikel 3, derde lid RWN vallen en dus van rechtswege Nederlander zijn. Volgens de Hoge Raad voldoen ook deze kinderen aan de ratio die achter dit wetsartikel zit. Namelijk dat kinderen van de derde generatie in Nederland woonachtige vreemdelingen van rechtswege het Nederlanderschap horen te krijgen, omdat zij worden geacht per definitie een sterke band met Nederland te hebben.
- Optanten die vallen onder artikel 6, lid 1 onder e RWN (zie voetnoot 1) moeten vanaf 1 oktober 2010 afstand doen van hun oorspronkelijke nationaliteit, indien dit redelijkerwijs verlangd kan worden (WBN 2010/7).
- Verzoekers om naturalisatie tot Nederlander die voor het bereiken van de meerderjarige leeftijd vijf jaar onafgebroken in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten hebben gewoond, zijn met ingang van 1 oktober 2010 afstandsplchtig (WBN 2010/8).
- Met ingang van 1 oktober 2010 zijn de artikelen 6, lid 1 onder i t/m o in de RWN opgenomen. Personen die voor 1 januari 1985 zijn geboren uit of geadopteerd door een Nederlandse moeder, terwijl de vader ten tijde van die geboorte of adoptie niet-Nederlander was (alsook hun nakomelingen) kunnen op grond van deze artikelen door optie het Nederlanderschap krijgen. Tot 1 januari 1985 waren kinderen van een Nederlandse moeder en een buitenlandse vader geen Nederlander van rechtswege, terwijl kinderen van een Nederlandse vader en een buitenlandse moeder wel als zodanig werden aangemerkt. Door de instelling van deze nieuwe optiecategorieën wordt beoogd die, achteraf als discriminerend beschouwde regeling, te repareren. Deze nieuwe groep optanten wordt ook wel aangeduid als 'latente Nederlanders' (WBN 2010/10).

⁴ Artikel 3 lid 3 van de RWN luidt: 'Nederlander is het kind van een vader of moeder die ten tijde van de geboorte van het kind zijn of haar hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten en die zelf geboren is als kind van een vader of moeder die ten tijde van zijn of haar geboorte in een van die landen hoofdverblijf had, mits het kind ten tijde van zijn geboorte zijn hoofdverblijf heeft in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten.'

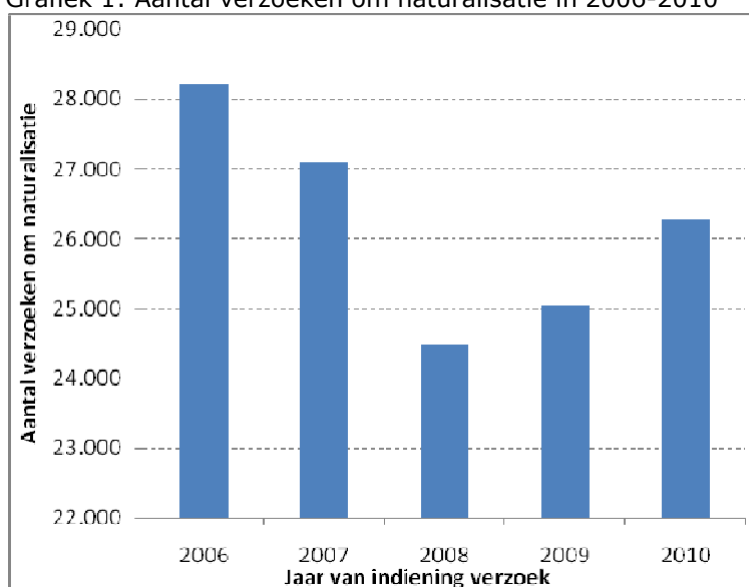
- Op 10 oktober 2010 heeft het Staatkundige bestel een hervorming ondergaan: Curaçao en Sint Maarten zijn land geworden binnen het Koninkrijk en Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn als openbaar lichaam toegevoegd tot Nederland. Met ingang van die datum zijn de naturalisatie- en optietaken in de openbare lichamen bij de IND belegd. De optieverklaringen en naturalisatieverzoeken worden, analoog aan de situatie in Aruba, bij het kabinet van de Gouverneur van Curaçao en Sint Maarten ingediend.

3 Verzoeken om en het verkrijgen van het Nederlanderschap door naturalisatie

In dit hoofdstuk besteden wij aandacht aan de verzoeken die zijn ingediend voor het verkrijgen van het Nederlanderschap door naturalisatie. Vervolgens kijken we naar de beslissingen op deze verzoeken. We besteden zowel aandacht aan degenen die het Nederlanderschap niet hebben verkregen, als aan degenen die wel zijn genaturaliseerd.

3.1 Verzoeken om naturalisatie

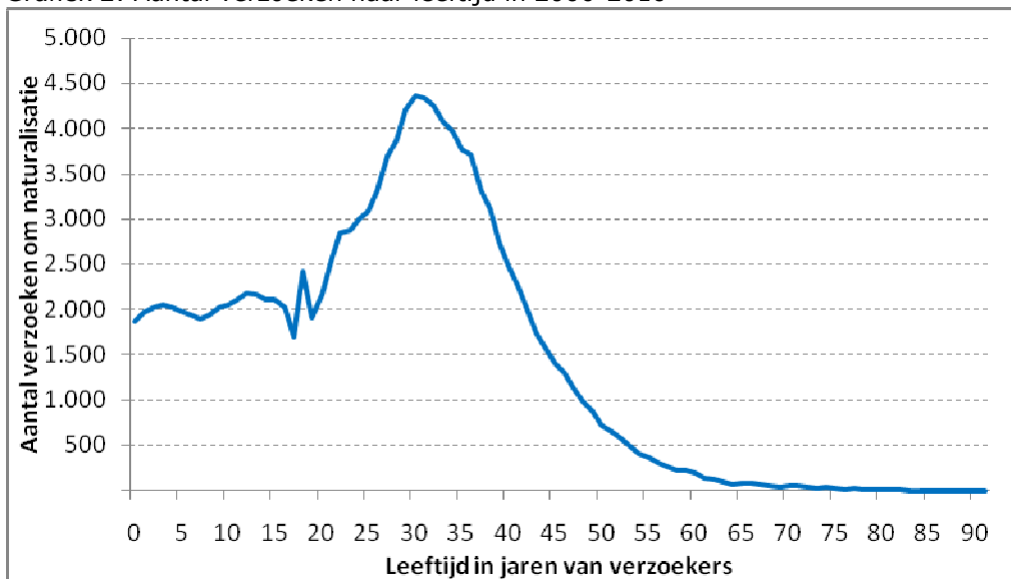
Grafiek 1: Aantal verzoeken om naturalisatie in 2006-2010

In grafiek 1 is een overzicht te zien van het aantal verzoeken om naturalisatie in de periode 2006 tot en met 2010. In totaal zijn ruim 131.000 verzoeken om naturalisatie ingediend. In 2006 zijn ruim 28.000 verzoeken ingediend en dit daalde in 2008 naar bijna 24.500. Hierna zette een stijging in tot ruim 26.000 verzoeken om naturalisatie in 2010.

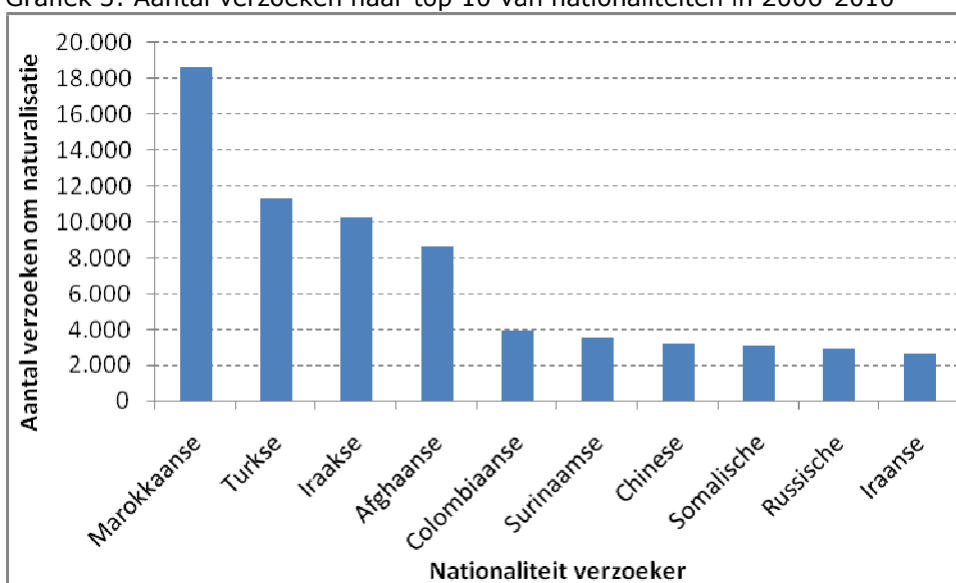
Het grootste deel (55%) is door vrouwen ingediend, mannen (45%) waren in de minderheid. Deze verhoudingen zijn in de onderzochte periode nauwelijks aan schommelingen onderhevig.

Grafiek 2: Aantal verzoeken naar leeftijd in 2006-2010

Grafiek 2 laat het aantal verzoeken om naturalisatie zien naar leeftijd in 2006 tot en met 2010. Wat opvalt, is dat de leeftijd van minderjarigen vrij gelijkmatig verdeeld is, met een kleine dip op het zeventiende levensjaar. Bij 18 jaar is een lichte piek te zien en vanaf het negentiende levensjaar stijgt het aantal verzoeken gestaag, met een piek bij dertig jaar. Daarna neemt het af, tot 36 jaar sterk en daarna een zeer sterke daling tot de leeftijd van ongeveer 46. Vervolgens daalt het aantal weer wat geleidelijker en laat de grafiek een lange uitloper zien, met vanaf het 64^e levensjaar consequent minder dan 100 verzoeken in de onderzochte periode. De ontwikkeling in de loop van de rapportageperiode laat zien dat de verzoekers gemiddeld wat ouder waren in 2009 en 2010, veel scheelt het niet.

Grafiek 3: Aantal verzoeken naar top 10 van nationaliteiten in 2006-2010

In grafiek 3 is te zien hoeveel verzoeken om naturalisatie tot Nederlander de IND heeft ontvangen, uitgesplitst naar nationaliteit van de verzoeker. Alleen de top 10 is in beeld gebracht, de overige nationaliteiten zijn in 2006 tot en met 2010

verantwoordelijk voor 48% van de verzoeken. Dit laat al zien dat de spreiding naar nationaliteit groot is. De groep die het grootste aandeel van de verzoeken voor haar rekening neemt, heeft de Marokkaanse nationaliteit. Deze groep diende ruim 18.500 verzoeken in, een aandeel van 14%. Daarna volgen met bijna 11.500 (9%) verzoeken de vreemdelingen met de Turkse nationaliteit, gevolgd door Iraakse (ruim 10.000, of 8%) en Afghaanse (ruim 8.500, of 7%) verzoekers. Op enige afstand volgt de rest van de top 10, die tussen de bijna 4.000 (3%) en ruim 2.500 (2%) verzoeken hebben ingediend.

De meest opvallende ontwikkelingen in de tijd zijn dat de Marokkaanse en vooral Turkse vreemdelingen in 2009 en 2010 relatief meer verzoeken voor hun rekening nemen dan in de jaren ervoor. Afghaanse verzoekers laten juist de omgekeerde beweging zien, met in recenter jaren minder verzoeken. Verder vallen Iraakse vreemdelingen op in 2008. In dit jaar dienden zij de meeste verzoeken van alle nationaliteiten. Dit is relatief gezien meer dan twee keer zoveel als in andere jaren. Vijf jaar eerder, in 2003, was een piek zichtbaar van de instroom van Iraakse asielzoekers.

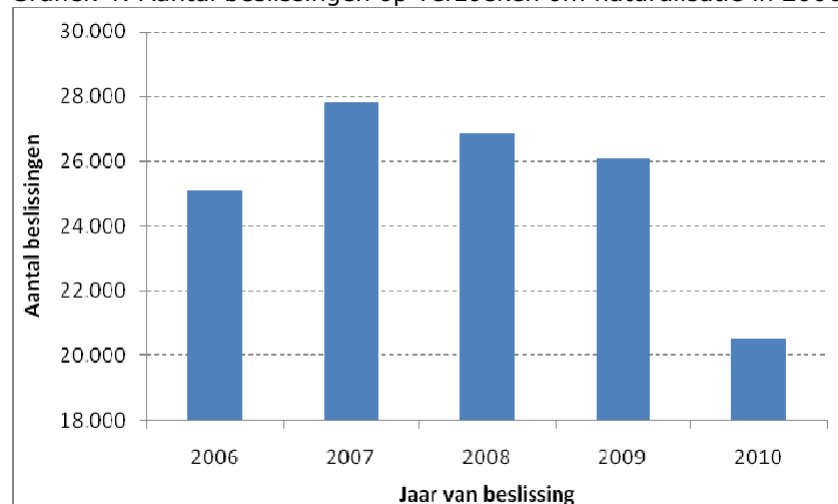
Het overgrote deel van de verzoeken (93%) is bij een Nederlandse gemeente ingediend. De overige 7% is ingediend in Aruba (4%), de voormalige Nederlandse Antillen⁵ (3%) en de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland en overig (<1%). Als we kijken naar de ontwikkeling in de loop van de onderzoeksperiode, dan valt vooral op dat in 2006 nog 10% van de verzoeken om naturalisatie op Aruba is ingediend. Dit aandeel daalt gestaag tot 2% in 2010.

3.2

Beslissingen op verzoeken om naturalisatie tot Nederlander

De grafieken in deze paragraaf zijn gebaseerd op beslissingen die in eerste aanleg zijn genomen.

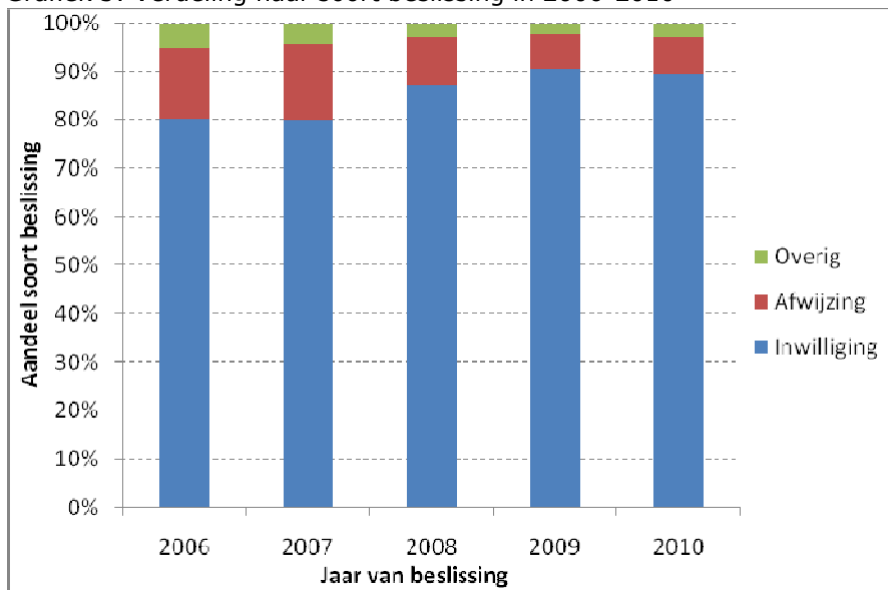
Grafiek 4: Aantal beslissingen op verzoeken om naturalisatie in 2006-2010

⁵ In de onderzoeksperiode is een deel van de verzoeken geregistreerd als afkomstig van de Nederlandse Antillen. Sinds 10 oktober 2010 bestaan de Nederlandse Antillen als zodanig echter niet meer. Curaçao en Sint Maarten zijn tegenwoordig een land binnen het Koninkrijk der Nederlanden (vergelijkbaar met de status aparte van Aruba). Bonaire, Saba en Sint Eustatius zijn als openbaar lichaam ingericht en hebben een status als 'bijzondere gemeente'. Aangezien dit onderscheid in de data nog niet voor de volle periode gemaakt kan worden en gezien de relatief lage aantallen, verwijzen wij hiernaar met het begrip 'voormalige Nederlandse Antillen'.

Grafiek 4 maakt inzichtelijk hoeveel beslissingen de IND heeft genomen op verzoeken om naturalisatie tot Nederlander in 2006 tot en met 2010. In 2006 zijn dit ruim 25.000 beslissingen, wat stijgt tot bijna 28.000 in 2007. De twee jaar daarna zet een gelijkmatige daling in tot ruim 26.000 in 2009, gevolgd door een sterke daling tot ruim 20.500 in 2010.

Grafiek 5: Verdeling naar soort beslissing in 2006-2010

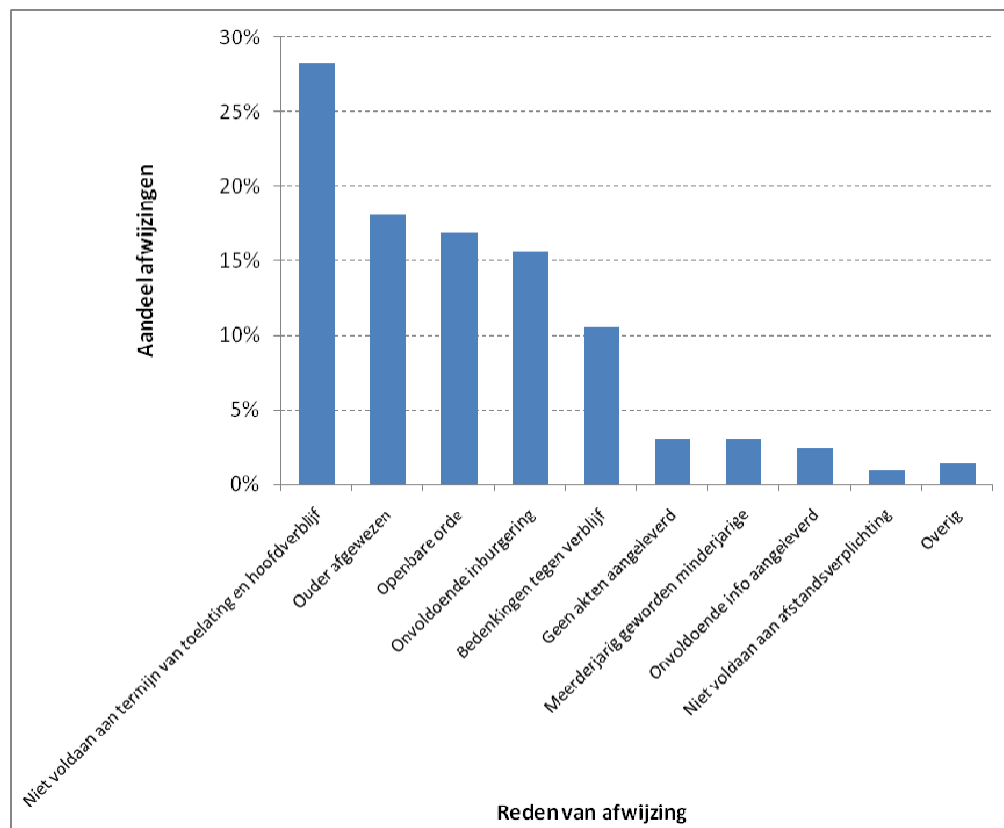

In grafiek 5 is een overzicht te zien van de verdeling naar het soort beslissing in de periode 2006 tot en met 2010. Hieruit valt af te leiden dat gedurende de hele periode het overgrote deel van de verzoeken om naturalisatie is ingewilligd (gemiddeld 89%). De ontwikkeling in deze periode laat zien dat er relatief meer wordt ingewilligd en minder afgewezen in recenter jaren. De categorie overig⁶ neemt eveneens af in de loop der tijd. De aantallen afwijzingen en inwillingen laten eenzelfde soort verloop laten zien als in grafiek 4, met als verschil dat de daling van het aantal afwijzingen in 2008 inzet en bij inwillingen in 2010.

Op de groep personen die een inwilliging heeft gekregen - en daarmee het Nederlanderschap - zullen we in het volgende hoofdstuk dieper ingaan. Eerst besteden we verdere aandacht aan de afwijzingen en inwilligingspercentages.

⁶ Dit zijn niet-inhoudelijke beslissingen en betreffen bijvoorbeeld verzoeken die worden ingetrokken of die niet langer beoordeeld worden omdat de verzoeker is overleden.

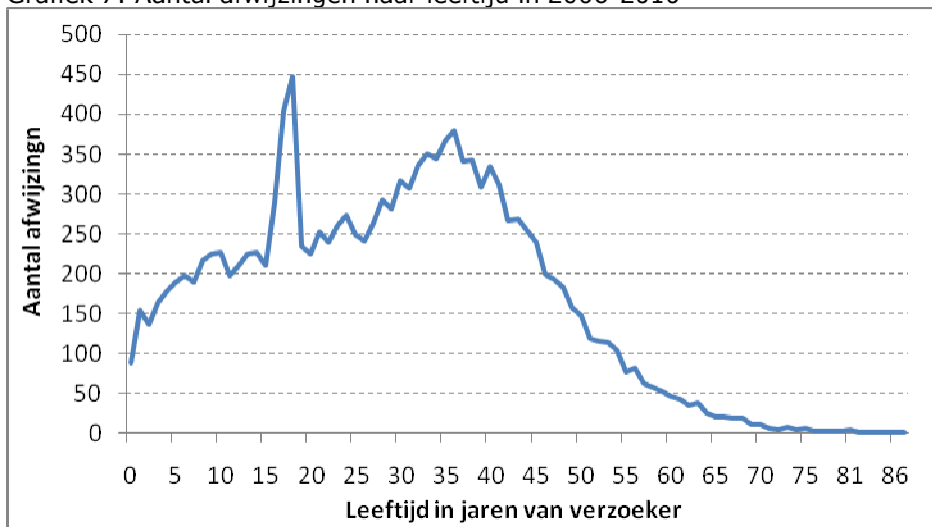
Grafiek 6: Verdeling naar reden voor afwijzing van het verzoek om naturalisatie in 2006-2010

Grafiek 6 geeft inzicht in de reden waarom verzoeken zijn afgewezen in de onderzochte periode. In 2006 tot en met 2010 zijn in totaal ruim 14.000 verzoeken afgewezen. De meeste afwijzingen zijn gebaseerd op het niet voldoen aan de termijn van toelating en hoofdverblijf. Verder komen afwijzingen om medeverlening vanwege een ouder die niet voldeed aan de voorwaarden voor verlening van het Nederlanderschap veelvuldig voor. Eveneens zijn veel afwijzingen gebaseerd op het voorkomen van openbare orde aspecten en onvoldoende inburgering. De ontwikkeling laat door de jaren heen een vrij stabiel beeld zien. Twee uitschieters zijn erg opvallend, namelijk de afwijzingen om redenen van 'geen akten', of 'onvoldoende aangeleverde informatie'. Waar in de gehele periode gemiddeld 3% van alle afwijzingen op de grond van 'geen akten' aangeleverd zijn, was dit 14% in 2010. De afwijzingsgrond 'onvoldoende informatie aangeleverd' kwam gemiddeld in 2% van de gevallen voor, maar in 2010 in 12% van de gevallen. Per 1 mei 2009 is het beleid ten aanzien van het overleggen van identiteit en nationaliteitsvaststellende documenten (geldig nationaal paspoort en geboorteakte) aangescherpt. Waar dit in 2009 nog weinig afwijzingen tot gevolg had, is de toepassing in 2010 dus behoorlijk op gang gekomen.

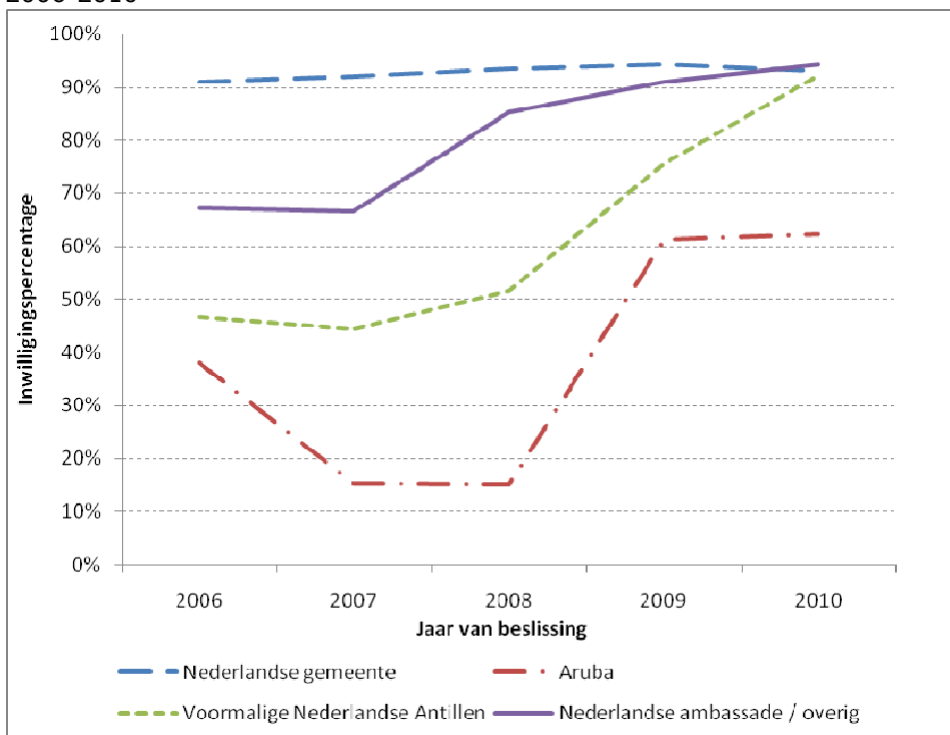
Een kleine meerderheid van de afgewezen verzoeken om naturalisatie had betrekking op mannen. Aangezien vrouwen vaker een verzoek indienden, kunnen we hieruit afleiden dat mannen ook relatief gezien vaker worden afgewezen dan vrouwen. Als we naar de ontwikkeling in de tijd kijken, dan valt op dat vooral in 2009 en 2010 meer verzoeken van mannen dan vrouwen zijn afgewezen.

Grafiek 7: Aantal afwijzingen naar leeftijd in 2006-2010

In grafiek 7 is het aantal afwijzingen naar leeftijd in de onderzochte periode te zien. Meest opvallend is de piek bij 18 jaar. Deze personen worden voor het overgrote deel afgewezen omdat zij zogeheten meerderjarig geworden minderjarigen zijn. Minderjarige kinderen kunnen meenaturaliseren met een ouder. De ouder dient dan een verzoek in, mede voor de minderjarige kinderen. Als een kind echter tijdens de procedure 18 jaar wordt, of in het huwelijk treedt en hiermee meerderjarig wordt, kan het kind niet meer meenaturaliseren met de ouder. Het verzoek om medenaturalisatie wordt dan afgewezen op deze grond.

Grafiek 8: Inwilligingspercentages van beslissingen naar plaats van indiening in 2006-2010

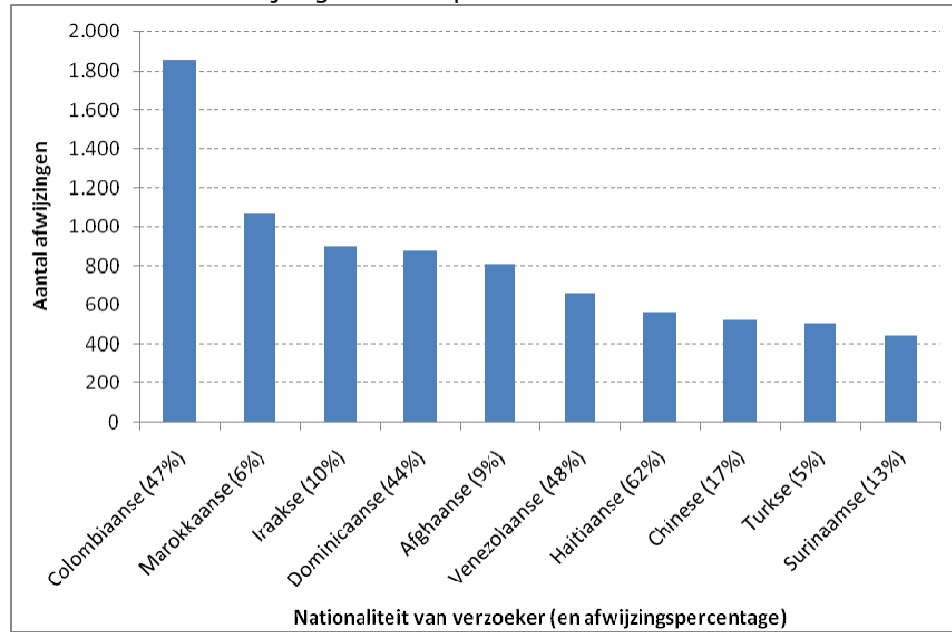
Bij inwilligingspercentages gaat het om het aandeel inwilligingen ten opzichte van het totaal aantal inhoudelijke beslissingen (inwilligingen en afwijzingen). De

categorie overig laten we hierbij dus buiten beschouwing. Er bestaan verschillen in inwilligingspercentages, vooral als we de inhoudelijke beslissingen naar plaats van indiening van het verzoek bekijken. Uit grafiek 8 zijn twee voorname bevindingen af te leiden. Ten eerste valt op dat verzoeken om naturalisatie die zijn ingediend bij Nederlandse gemeenten over de hele periode aanzienlijk vaker zijn ingewilligd. Vaker dan het geval is bij verzoeken op de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten, voormalige Nederlandse Antillen en Aruba. Zij kennen aanmerkelijk lagere inwilligingspercentages. Het tweede dat opvalt, is dat er wel een ontwikkeling is geweest die deze verschillen voor een groot deel gelijk hebben getrokken. Van verzoeken om naturalisatie ingediend in de voormalige Nederlandse Antillen is in 2006 minder dan 50% ingewilligd. In 2010 ligt dit percentage op bijna hetzelfde niveau als dat van de Nederlandse gemeenten. Inhoudelijke beslissingen die in 2007 en 2008 genomen zijn, op verzoeken die in Aruba zijn ingediend, bestaan voor 15% uit inwilligingen. In 2010 is het inwilligingspercentage gestegen tot ruim 60%.

Als we kijken naar de veel voorkomende afwijzingsgronden van afgewezen verzoeken die in Aruba zijn ingediend, dan valt op dat in 2007 en 2008 relatief veel verzoeken zijn afgewezen op grond van onvoldoende inburgering. Dit kan deels verklaard worden vanwege de naturalisatietoets, die met ingang van 1 mei 2006 is ingevoerd in Aruba. De naturalisatietoets heeft het inburgeringsgesprek vervangen. Daarnaast heeft de IND in 2007 en 2008 veel achterstanden in Aruba weggewerkt. Veel verzoeken om naturalisatie zijn afgewezen omdat de verzoekers niet voldeden aan de vereiste termijn van onafgebroken toelating. Er was sprake van zogenaamde verblijfsboten.

De sterke stijging van het inwilligingspercentage van verzoeken ingediend op de voormalige Nederlandse Antillen hangt vooral samen met een sterke afname van verzoeken die zijn afgewezen wegens het niet voldoen aan de termijn van onafgebroken toelating. In veel afwijzingen was sprake van een verblijfsbot. Een dergelijk verblijfsbot kan ontstaan omdat de vreemdeling niet op tijd (dus pas na afloop van de verblijfsduur van zijn verblijfsvergunning) een aanvraag om verlenging van zijn verblijfsvergunning indient. Een verblijfsbot kan ook ontstaan omdat de bevoegde overheidsinstantie de aanvraag niet op tijd afhandelt. Vanaf 1 juni 2009 is hiervoor beleid geschreven dat van toepassing is op verzoeken uit de voormalige Nederlandse Antillen. Indien uit onderzoek blijkt dat het ontstane verblijfsbot evident niet aan de vreemdeling te wijten is, maar aan de overheidsinstantie, dan wordt dit de vreemdeling ook niet tegengeworpen. In 2006 was 43% van alle afwijzingen van verzoeken ingediend op de voormalige Nederlandse Antillen op grond van het niet voldoen aan de onafgebroken termijn van toelating. In 2008 en 2009 was dit 20% en dit daalde tot slechts 1% in 2010. Een andere factor die mogelijk een rol speelt bij de stijging van het inwilligingspercentage was de aanstelling van medewerkers bij de Kabinetten van de Gezaghebbers, die de naturalisatiedossiers grondig doornamen alvorens deze naar de IND werden verzonden.

Grafiek 9: Aantal afwijzingen naar top 10 van nationaliteiten in 2006-2010

Bovenstaande grafiek laat zien welke nationaliteiten het vaakst een afwijzing op hun verzoek om naturalisatie tot Nederlander hebben ontvangen. Het percentage tussen haakjes is het afwijzingspercentage van verzoekers met de betreffende nationaliteit. De grafiek vertoont overeenkomsten met de verzoeken verdeeld naar nationaliteit, hoewel de volgorde verschilt. Het hoge aantal afwijzingen van verzoekers met de Colombiaanse nationaliteit valt op. In ieder geval zijn er relatief veel afwijzingen van verzoekers met nationaliteiten uit het Caribisch gebied. We zijn hiervoor al ingegaan op de lage inwilligingspercentages van verzoeken ingediend in Aruba of de voormalige Nederlandse Antillen. Vreemdelingen met nationaliteiten die veel voorkomen in het Caribisch gebied, zijn vaak woonachtig op één van de voormalige Nederlandse Antillen of Aruba en dienen hier dan ook een verzoek om naturalisatie in.

De afwijzingen naar nationaliteit kunnen ook tegen de afwijzingsgronden worden afgezet. Hieruit blijkt dat de verzoeken om naturalisatie van vreemdelingen met nationaliteiten uit het Caribisch gebied, evenals China, veelal zijn afgewezen wegens het niet voldoen aan de termijn van toelating en hoofdverblijf. Verdere uitschieters die opvallen, zijn verzoeken van vreemdelingen met de Marokkaanse en Turkse nationaliteit. Hoewel sprake is van lage afwijzingspercentages, worden de verzoeken om naturalisatie bovengemiddeld vaak afgewezen op grond van openbare orde aspecten. Daarnaast worden verzoeken van vreemdelingen met de Afghaanse nationaliteit, waarbij eveneens sprake is van een laag afwijzingspercentage, bovengemiddeld vaak afgewezen vanwege onvoldoende inburgering.

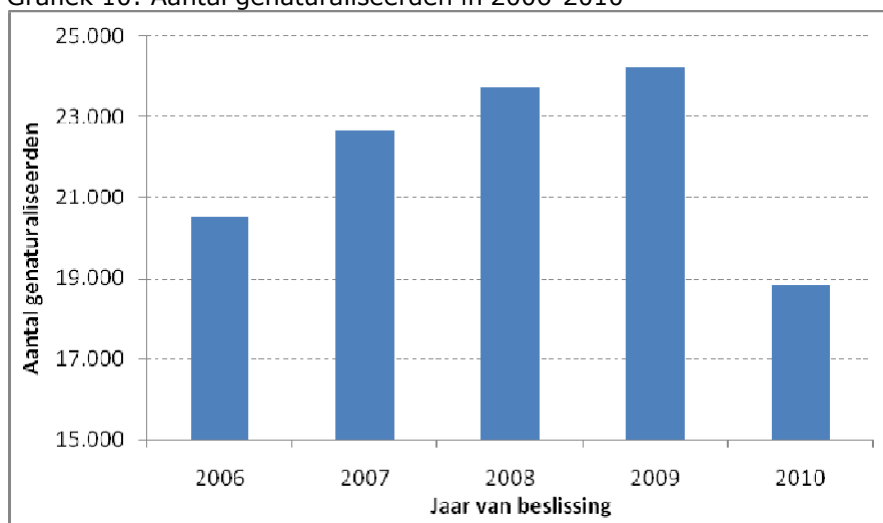
Verder zien we dat verzoekers met de Surinaamse nationaliteit die een afwijzing op hun verzoek krijgen (in 13% van de gevallen) bovengemiddeld vaak worden afgewezen wegens bedenkingen tegen verblijf voor onbepaalde tijd. Tot slot vallen verzoekers met de Iraakse nationaliteit op. Alhoewel sprake is van een laag afwijzingspercentage, krijgen degenen die worden afgewezen bovengemiddeld vaak een afwijzing omdat zij geen akten aanleverden.

3.3

Verkrijging van het Nederlanderschap door naturalisatie

De grafiek in deze paragraaf betreft alle verzoeken om naturalisatie die in eerste aanleg of in bezwaar zijn ingewilligd.

Grafiek 10: Aantal genaturaliseerden in 2006-2010

In grafiek 10 zien we de ontwikkeling van het aantal ingewilligde verzoeken om naturalisatie. In totaal zijn er ruim 110.000 Nederlanders bijgekomen door naturalisatie. Verreweg het grootste deel (98%) heeft het Nederlanderschap in eerste aanleg verkregen. Het aantal steeg (gestaag) tussen 2006 en 2009, om in 2010 sterk te dalen. De lijn loopt logischerwijs ongeveer gelijk met het aantal beslissingen, met als verschil dat de daling hier later inzet. Dit komt doordat er tussen 2006 en 2009 relatief meer verzoeken zijn ingewilligd (zoals blijkt uit grafiek 5). Van degenen die het Nederlanderschap in eerste aanleg hebben verkregen, heeft 96% zijn of haar verzoek ingediend bij een Nederlandse gemeente, 2% deed dit in Aruba en eveneens 2% op de voormalige Nederlandse Antillen. Een aandeel van <1% heeft zijn verzoek op de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten ingediend.

De groep genaturaliseerden ziet er in grote lijnen net zo uit als de groep die om naturalisatie tot Nederlander heeft verzocht. Dit is begrijpelijk, gezien het hoge percentage dat een inwilliging krijgt. Zo zijn genaturaliseerden eveneens voor het grootste deel (55%) vrouw, een minderheid van 45% is man. Deze verhoudingen zijn in de loop van de onderzochte periode vrijwel constant. Voor leeftijd is er bij genaturaliseerden een soortgelijke ontwikkeling te zien als bij verzoekers, hoewel de ontwikkeling een jaar later op gang komt. Dat is verklaarbaar, omdat een deel van de verzoekers jarig is tussen het moment van aanvragen en het moment dat de IND het verzoek om naturalisatie inwilligt.

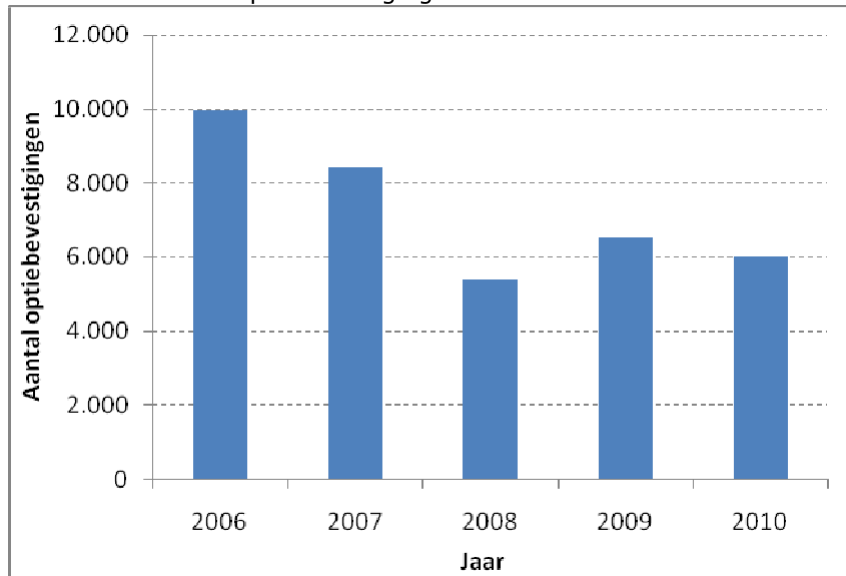
De verdeling naar de oorspronkelijke nationaliteit van de genaturaliseerden laat eveneens eenzelfde beeld zien als de oorspronkelijke nationaliteiten van de verzoekers. De top 10 maakt in de onderzochte periode 52% uit van de totale groep genaturaliseerden. Van alle genaturaliseerden waren ruim 16.000 (15%) voorheen (alleen) in bezit van de Marokkaanse nationaliteit, gevolgd door de Turkse (bijna 9.500, of 9%), Iraakse (ruim 8.500, of 8%) en Afghaanse (bijna 8.000, of 7%) nationaliteit. De rest van de top 10 bestaat uit groepen genaturaliseerden met aantallen tussen ruim 3.000 (3%) en ruim 1.500 (1%). De meest opvallende ontwikkelingen zijn dat degenen met de Marokkaanse, maar vooral de Turkse

nationaliteit in 2009 en 2010 relatief vaker naturaliseerden dan in de jaren ervoor. Afghanen laten juist de omgekeerde beweging zien, met in recenter jaren minder naturalisaties. Verder springen de Iraakse vreemdelingen in het oog in 2008 en 2009, waarin zij relatief vaker naturaliseerden dan in andere jaren. In 2003 was een grote piek in de instroom van Iraakse asielzoekers, welke na vijf jaar ook zichtbaar is in het aantal naturalisaties van Iraakse vreemdelingen.

4 Verrijking van het Nederlanderschap door optie

4.1 Verrijking van het Nederlanderschap door optie

Grafiek 11: Aantal optiebevestigingen in 2006-2010

In bovenstaande grafiek is te zien hoeveel Nederlanders er in de periode 2006 tot en met 2010 zijn bijgekomen door optie. Dit gaat in totaal om bijna 36.500 personen. Waar dit in 2006 dit nog bijna 10.000 optiebevestigingen betreft, daalt dit aantal tot bijna 5.500 in 2008. In 2009 stijgt het aantal optiebevestigingen weer tot ruim 6.500. In 2010 daalt dit en zijn er via de optieprocedure zo'n 6.000 Nederlanders bijgekomen. Hierbij wordt opgemerkt dat een groot deel van de geregistreerde optiebevestigingen jarenlang tevens ook in het jaar daarvoor bevestigde opties betrof. De tijd tussen bevestiging van de optieverklaring en de registratie hiervan in INDIS is geleidelijk teruggebracht, met als gevolg een hoger aantal registraties per jaar. In 2008 betroffen de geregistreerde opties nauwelijks meer bevestigde opties van vóór 2007. Deze trend zette zich voort in 2009 en 2010.

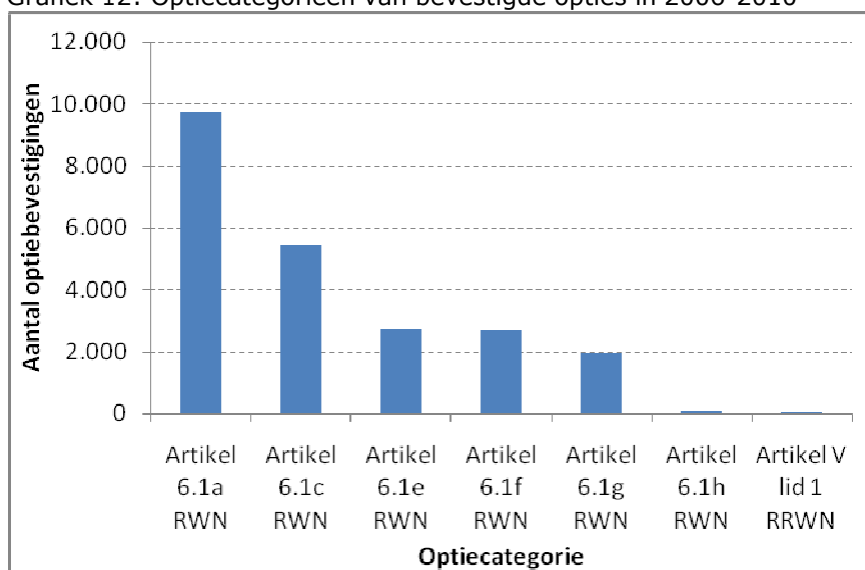
Vanaf 1 maart 2009 verkrijgen kinderen die na de geboorte worden erkend of gewettigd door een Nederlander en jonger zijn dan zeven jaar, net als vóór 1 april 2003, van rechtswege het Nederlanderschap. Voor kinderen erkend tijdens hun minderjarigheid tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 geldt deze verkrijginggrond niet. Zij kunnen gebruikmaken van een overgangsregeling en zo opteren voor het Nederlanderschap. Het aantal opties van minderjarigen is in 2009 aanzienlijk gestegen. Het aantal minderjarigen dat een beroep heeft gedaan op deze optiecategorie, is als gevolg hiervan in 2009 verdubbeld.

Iemand kan door optie Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring die correspondeert met één van de optiecategorieën. Deze categorieën zijn voornamelijk in artikel 6 van de Rijkswet op het Nederlanderschap vastgelegd. Op basis van de volgende mogelijkheden tot het afleggen van een optieverklaring is in de periode 2006 tot en met 2010 het Nederlanderschap verleend:

Artikel 6.1a RWN:	De toegelaten meerderjarige vreemdeling die sinds geboorte hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1b RWN:	Vreemdeling die in het Koninkrijk is geboren en minimaal drie jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft en sinds geboorte staatloos is.
Artikel 6.1c RWN:	Minderjarige vreemdeling die door erkenning of wettiging kind van een Nederlander is geworden, indien hij sinds de wettiging of erkenning tenminste drie jaar onafgebroken verzorging en opvoeding heeft genoten van deze Nederlander.
Artikel 6.1d RWN:	Minderjarige vreemdeling die door wettiging of erkenning onder gezamenlijk gezag is komen te staan van een niet-Nederlandse en een Nederlandse ouder en niet zijn hoofdverblijf heeft in het land waarvan hij onderdaan is. Deze Nederlander moet de optant gedurende drie jaar hebben verzorgd en opgevoed.
Artikel 6.1e RWN:	Meerderjarige vreemdeling die sinds zijn vierde jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1f RWN:	Oud-Nederlander die minimaal één jaar zonder onderbreking in het Koninkrijk verblijft op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd.
Artikel 6.1g RWN:	Vreemdeling die ten minste 3 jaar is getrouwd met een Nederlander en ten minste 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1h RWN:	Vreemdeling met een leeftijd van 65 jaar en ouder die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel V lid 1 RRWN:	Oud-Nederlander die het Nederlanderschap heeft verloren als gevolg van tienjarig verblijf in land van geboorte waarvan hij ook de nationaliteit bezit. De optieverklaring moet binnen twee jaar na inwerkingtreding van de herziene RWN worden afgelegd.
Artikel 28.1 RWN:	Vrouw die Nederlanderschap heeft verloren door een gesloten huwelijk vóór 01-01-1985 en dat is ontbonden voor de inwerkingtreding van de RWN. De optieverklaring moet binnen een jaar na ontbinding worden afgelegd.

Om de verdeling inzichtelijk te maken, zullen we de optiecategorieën in grafiekvorm weergeven. Ten behoeve van de overzichtelijkheid zullen we de wetsartikelen gebruiken ter aanduiding van de categorieën.

Grafiek 12: Optiecategorieën van bevestigde opties in 2006-2010

Bovenstaande grafiek laat de verdeling naar optiecategorie zien. De categorieën die zijn te vinden in wetsartikelen 6.1b, 6.1d en 28.1 RWN komen sporadisch voor. Deze hebben wij in de grafiek buiten beschouwing gelaten.

De meest geregistreerde optiecategorie betreft de vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1g RWN). In de hele onderzochte periode betrof dit ruim 9.500 personen (27%). Daar niet ver onder, bijna 9.000 (25%) van de geregistreerde opties, volgen de meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen en hier toegelaten zijn (artikel 6.1a RWN); de zogenaamde tweede generatie migranten. Daarna volgen op grotere afstand degenen die 65 jaar of ouder zijn en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (bijna 5.500, of 15%, artikel 6.1h RWN). Daar iets onder bevinden zich oud-Nederlanders die minimaal één jaar toelating voor onbepaalde tijd in het Koninkrijk hebben (bijna 5.000, of 13%, artikel 6.1f RWN).

Het aantal beroepen op sommige optiecategorieën zijn vrij constant gebleven in de onderzochte periode. Een opvallende relatieve toename is te zien bij de vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben.

Dit gaat eveneens op voor minderjarige vreemdelingen die door erkenning en/of wettiging kind van een Nederlander zijn geworden. In 2009 en 2010 zijn meer optieverklaringen op grond van deze optiecategorie bevestigd. Tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 kon een erkende en of gewettigde minderjarige (uitsluitend) door optie het Nederlanderschap verkrijgen na drie jaar opvoeding en verzorging door de Nederlandse man.

Vanaf 1 maart 2009 krijgen minderjarige vreemdelingen die na hun geboorte en voor de leeftijd van zeven jaar door een Nederlander worden erkend van rechtswege het Nederlanderschap, net zoals dat vóór 1 april 2003 was. Voor kinderen die tijdens hun minderjarigheid in de periode tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 zijn erkend, geldt deze van rechtswege verkrijgingsgrond niet. Zij kunnen gebruikmaken van de overgangsregeling en na optie het Nederlanderschap verkrijgen

Een relatieve afname is juist te zien bij de oud-Nederlanders die minimaal één jaar in het Koninkrijk wonen op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd. Eveneens is er een sterke afname te zien van oud-Nederlanders die het Nederlanderschap hebben verloren als gevolg van tienjarig verblijf in land van geboorte waarvan hij ook de nationaliteit bezit. Degenen die op deze grond opteerden, moesten binnen twee jaar na inwerkingtreding van de herziene RWN een optieverklaring afleggen (artikel V lid 1 RRWN). Aangezien de herziene RWN vanaf 1 april 2003 van kracht was, kon tot 1 april 2005 een beroep worden gedaan op deze optiegrond. Een deel van deze bevestigde opties is in de jaren hierna pas geregistreerd bij de IND, maar de daling wekt geen verbazing.

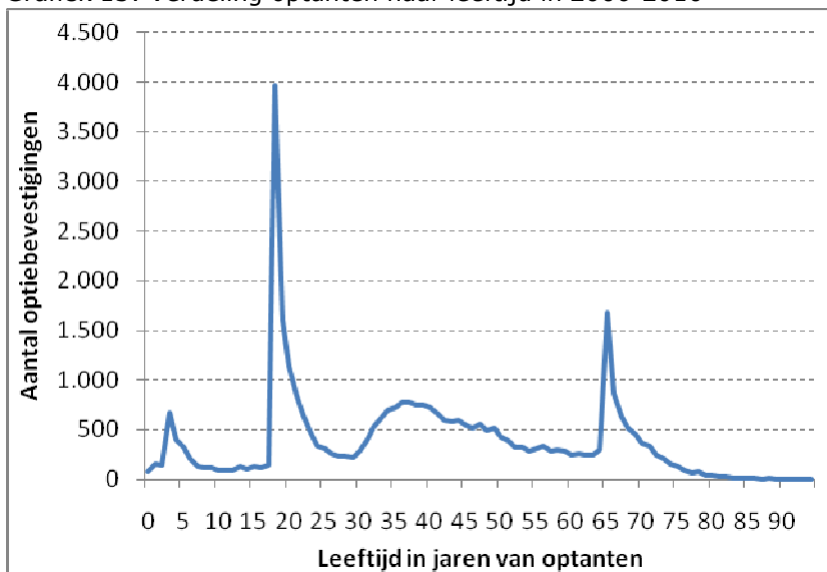
Verreweg het grootste deel van de bevestigde opties is afkomstig van gemeenten (87%), gevolgd door de Nederlandse vertegenwoordiging in het buitenland (12%). Slechts een zeer klein deel komt van de voormalige Nederlandse Antillen en Aruba (1%). De ontwikkelingen in de tijd zijn redelijk stabiel, één uitschieter valt op. Dat betreft de bevestigde optieverklaringen die van de Nederlandse diplomatieke op consulaire posten zijn gekomen in 2006. Destijds is 29% van de bevestigde opties daar vandaan gekomen. Dit zijn voornamelijk de oud-Nederlanders geweest die opteerden op grond van artikel V lid 1 RRWN.

4.1.1

Persoonskenmerken van de optanten

Optanten zijn, evenals genaturaliseerden, in meerderheid van het vrouwelijk geslacht. Van alle optanten is 56% vrouw en 44% man, deze verhoudingen zijn vrij stabiel in 2006 tot en met 2010.

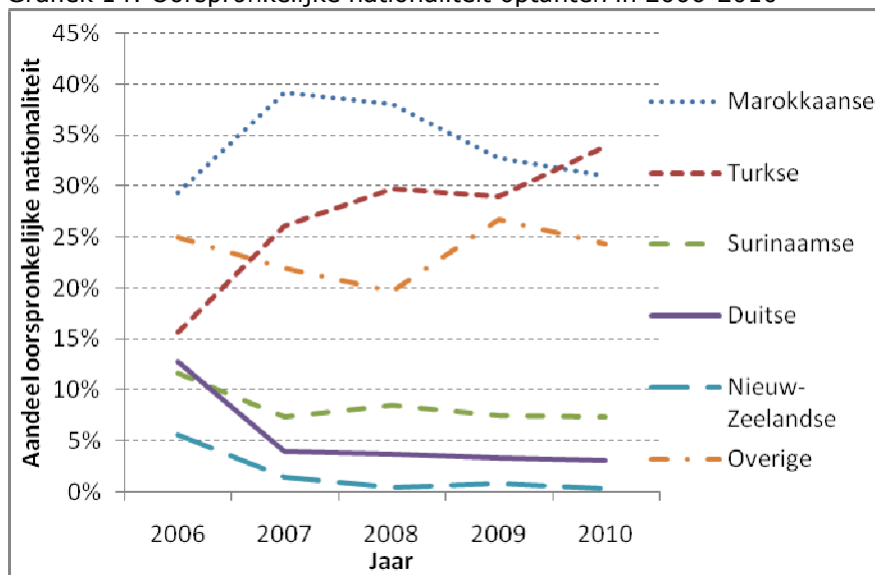
Grafiek 13: Verdeling optanten naar leeftijd in 2006-2010

Bovenstaande grafiek geeft inzicht in de verdeling naar leeftijd van degenen die middels optie Nederlander zijn geworden in de onderzochte periode. De grafiek laat drie duidelijke pieken zien: bij het derde levensjaar, bij 18 jaar en bij 65 jaar. Dit correspondeert met een aantal optiecategorieën. De piek bij 3 jaar komt vooral door de minderjarige vreemdelingen die door erkenning of wettiging kind van een Nederlander zijn geworden. Zij kunnen opteren indien zij sinds de wettiging of erkenning tenminste drie jaar onafgebroken verzorging en opvoeding hebben genoten van deze Nederlander (artikel 6.1c RWN). De enorme piek bij 18 jaar betreft vooral de meerderjarige vreemdelingen die sinds geboorte hoofdverblijf en

toelating in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1a RWN). De piek bij 65 jaar komt vooral door degenen die 65 jaar of ouder zijn en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1h RWN).

Grafiek 14: Oorspronkelijke nationaliteit optanten in 2006-2010

In grafiek 14 is een overzicht te vinden van de oorspronkelijke nationaliteiten van degenen die door optie Nederlander zijn geworden. Verreweg het grootste aandeel betreft personen met oorspronkelijk (alleen) de Marokkaanse nationaliteit, gevolgd door de Turkse nationaliteit. De top 5 bestaat verder uit de Surinaamse, Duitse en Nieuw-Zeelandse nationaliteit. Overige nationaliteiten zijn verantwoordelijk voor 24% van de bevestigde opties.

In 2006 tot en met 2010 zijn er ontwikkelingen te zien met betrekking tot het aandeel van verschillende oorspronkelijke nationaliteiten. Waar het aantal optanten van Marokkaanse nationaliteit aanvankelijk stijgt, neemt hun aandeel vanaf 2007 af, van 39% tot ruim 31% in 2010. Het aandeel personen met de Turkse nationaliteit stijgt daarentegen gedurende de gehele onderzochte periode van 16% tot 34%, een ruime verdubbeling. Het aandeel optanten met de Surinaamse nationaliteit laat een redelijk gelijkmatig beeld zien. Het aandeel van degenen die oorspronkelijk de Duitse en Nieuw-Zeelandse nationaliteit hadden, daalde van 2006 tot en met 2010.

Een aantal uitschieters valt op als we kijken naar de oorspronkelijke nationaliteiten van optanten uitgesplitst naar optie categorie. Zo springen optanten van Marokkaanse nationaliteit in het oog. Deze groep bestaat uit relatief veel personen die 65 jaar of ouder zijn en die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1h RWN). Optanten met de Turkse nationaliteit zijn bovengemiddeld vaak meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen (artikel 6.1a RWN). Verder zijn optanten met de Surinaamse nationaliteit bovengemiddeld vaak oud-Nederlanders die op grond van artikel 6.1f RWN opteerden. Optanten met de Nieuw-Zeelandse en Duitse nationaliteit zijn voornamelijk oud-Nederlanders die relatief vaak een beroep deden op artikel V lid 1 RRWN.

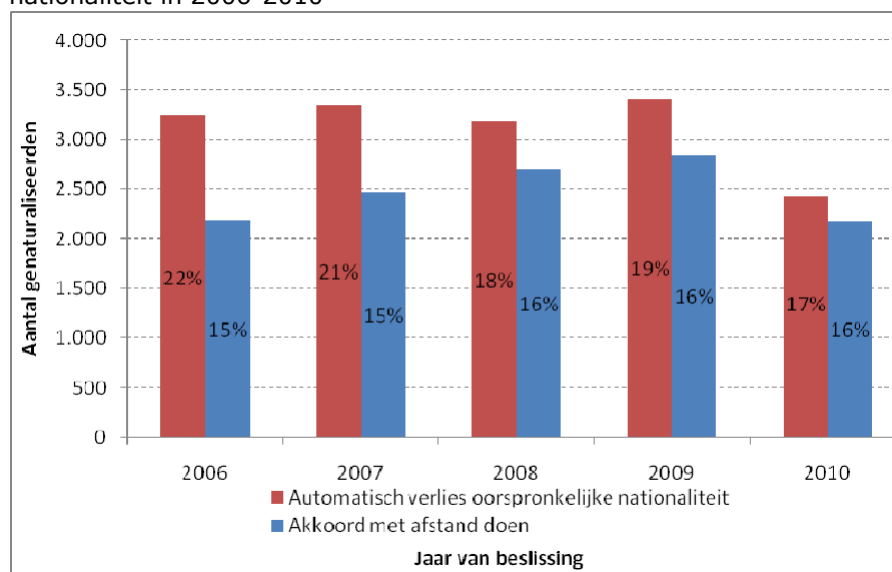
5 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit

Een vreemdeling die door naturalisatie Nederlander wordt, dient in beginsel afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit.⁷ Hiervan is echter niet in alle gevallen sprake. Zo kan de wetgeving in het land van herkomst het doen van afstand onmogelijk maken - of juist automatisch laten plaatsvinden bij het verkrijgen van een andere nationaliteit. In de RWN en de Handleiding RWN wordt ook voorzien in een aantal uitzonderingscategorieën voor vreemdelingen die hun voormalige nationaliteit mogen behouden wanneer zij het Nederlanderschap verkrijgen. Er is dus een beperkt deel van de genaturaliseerden dat actief afstand moet doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit.

In paragraaf 5.1 staan wij eerst stil bij de genaturaliseerden die hun oorspronkelijke nationaliteit automatisch verliezen en degenen die akkoord zijn gegaan met het doen van afstand. Daarna wordt aandacht besteed aan de genaturaliseerden die zijn uitgezonderd van het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit. Daarna kijken wij naar de uitkomsten van de afstandprocedures van degenen die wel afstand hebben moeten nemen van hun oorspronkelijke nationaliteit.

5.1 Automatisch verlies en akkoordverklaringen afstand oorspronkelijke nationaliteit

Grafiek 15: Automatisch verlies en akkoordverklaringen afstand oorspronkelijke nationaliteit in 2006-2010

Bovenstaande grafiek laat het aantal genaturaliseerden zien dat de oorspronkelijke nationaliteit automatisch heeft verloren, dan wel akkoord is gegaan met het afstand doen hiervan. Het percentage geeft inzicht in het relatieve aandeel, waarbij eveneens de uitzonderingen in ogenschouw zijn genomen welke hierna aan bod komen. Het aantal genaturaliseerden dat de oorspronkelijke nationaliteit automatisch verliest is in absolute zin redelijk stabiel in 2006 tot en met 2009 en in

⁷ Voor optanten gold deze verplichting tot 1 oktober 2010 niet. Vanaf 1 oktober 2010 is in één optie categorie de verplichting opgenomen afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit.

2010 gedaald. Relatief gezien - ten opzichte van degenen die akkoord zijn met afstand doen, geen afstand mogelijk is of onder een uitzonderingscategorie valt - is het aandeel dat de oorspronkelijke nationaliteit verliest gedurende de gehele onderzochte periode gedaald, van 22% tot 17%.

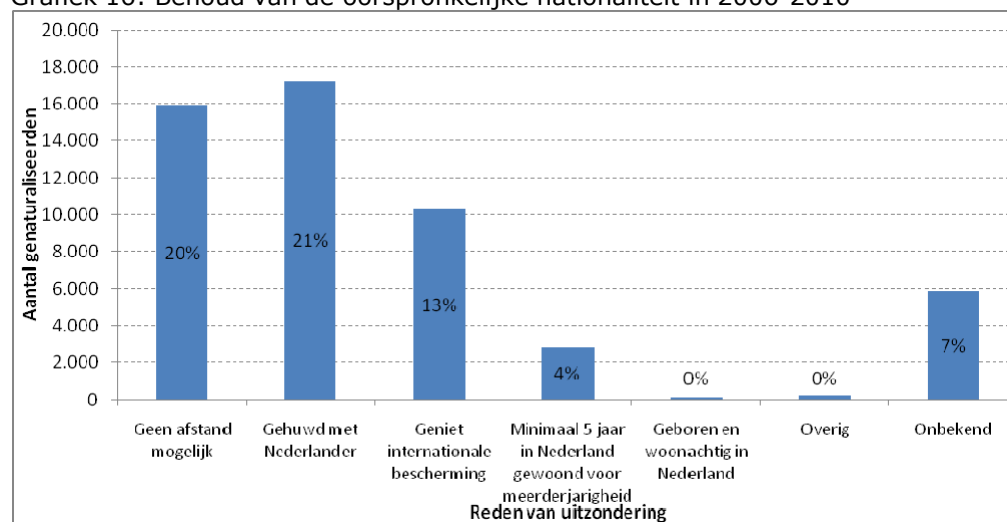
Deze genaturaliseerden zullen automatisch de oorspronkelijke nationaliteit verliezen door de wetgeving van hun land van herkomst bijvoorbeeld (China, Suriname en Somalië, om de meest voorkomende te noemen). In de gevallen waar de genaturaliseerde akkoord is met afstand doen, zal deze hiervoor zelf stappen moeten ondernemen. Het gaat hier vooral om genaturaliseerden met oorspronkelijk de Turkse, Ghanese en Angolese nationaliteit.

5.2

Behoud van oorspronkelijke nationaliteit

Zoals gezegd voorziet de RWN en HRWN in een aantal uitzonderingscategorieën voor vreemdelingen die hun voormalige nationaliteit kunnen behouden wanneer zij genaturaliseerd zijn tot Nederlander.

Grafiek 16: Behoud van de oorspronkelijke nationaliteit in 2006-2010

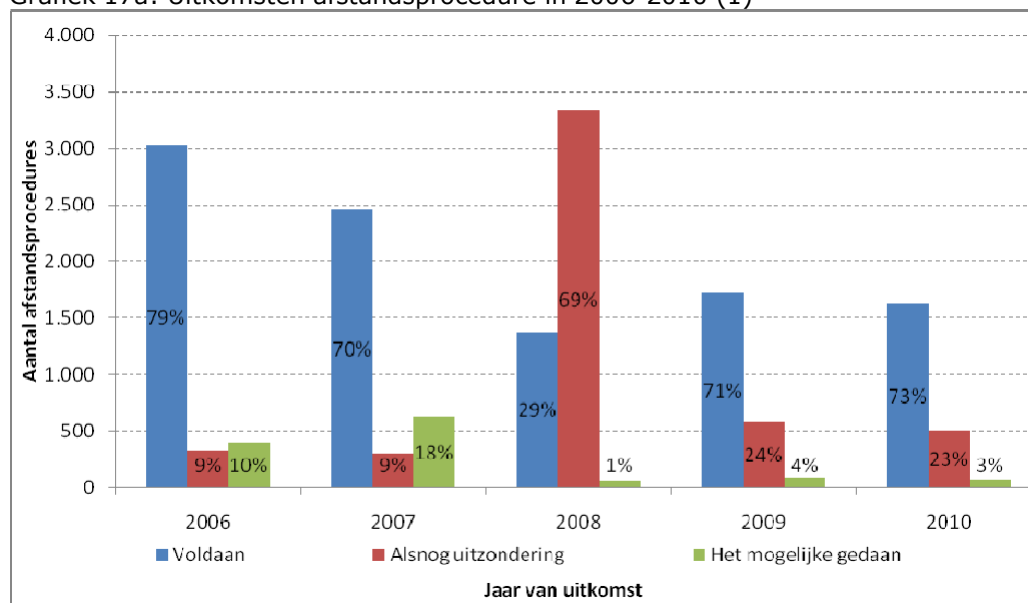

In grafiek 16 is weergegeven in hoeveel gevallen sprake is geweest van het behoud van de oorspronkelijke nationaliteit in de onderzoeksperiode. Genaturaliseerden kunnen de oorspronkelijke nationaliteit behouden indien geen afstand mogelijk is, omdat de wetgeving in het land van herkomst dat niet toestaat. Dit is in 20% van de gevallen aan de orde. Verreweg de grootste groep waarvoor dit opgaat (68%) betreft genaturaliseerden met de Marokkaanse nationaliteit. Genaturaliseerden kunnen hun oorspronkelijke nationaliteit eveneens behouden indien zij onder een uitzonderingscategorie vallen. De meest voorkomende uitzonderingscategorie betreft degenen die met een Nederlander zijn gehuwd. In totaal gaat dit om 21% van de groep; in 2006 tot en met 2008 was dit zo'n 20%, maar in 2010 is dit gestegen tot 25%. Het zijn voornamelijk tot Nederlander genaturaliseerde Turken, Russen en Afghanen die een succesvol beroep doen op deze uitzonderingscategorie. Een aandeel van 13% geniet internationale bescherming (bijvoorbeeld erkende vluchtelingen). Dit percentage is gedaald van 17% in 2006 tot 10% en 11% in 2009 en 2010. Verreweg de grootste groep is van Afghaanse nationaliteit, op afstand gevolgd door Iraniërs en Burundezers. Verder zijn genaturaliseerden van de afstandsplicht uitgezonderd die minimaal 5 jaar in het Koninkrijk hebben gewoond vóór hun meerderjarigheid. Dit betreft zo'n 4% en ruim de helft van deze groep bestaat uit Turken.

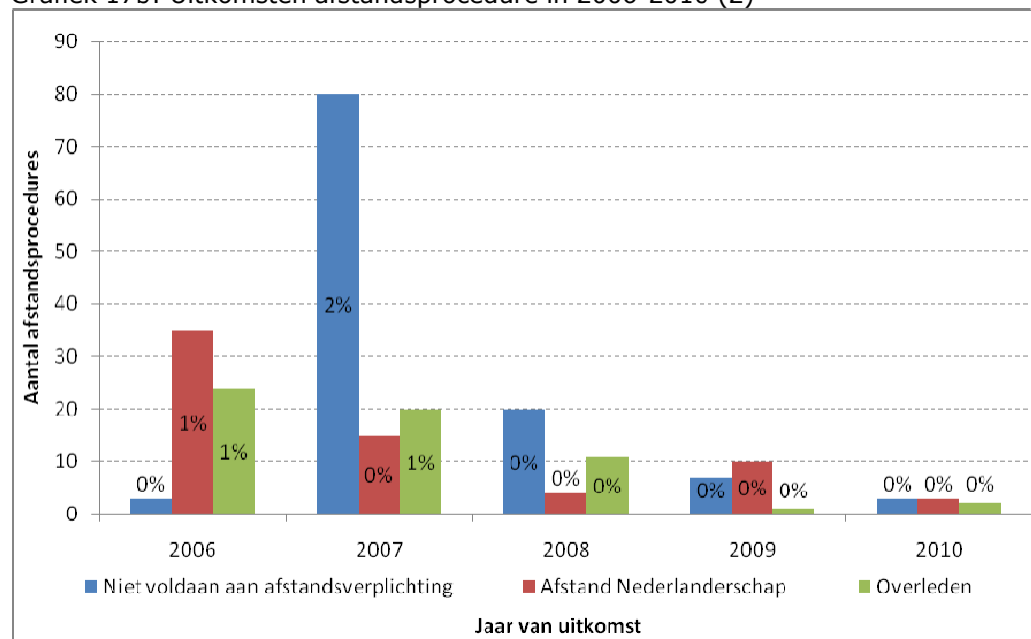
De groep 'onbekend' heeft een omvang van 7%. Waar dit in 2006 slechts 1% was, liep dit tot 2008 op naar 13%, om vervolgens weer te dalen tot 5% in 2010. Deze code wordt gebruikt als de afstandsprocedure van het herkomstland niet bekend is. Het gaat slechts om een zeer beperkt aantal landen, maar sinds 2006 valt hieronder ook een herkomstland waaruit veel vreemdelingen afkomstig zijn die naturaliseren: Irak. De status van de Iraakse nationaliteitenwetgeving is ook in 2010 bij de Nederlandse overheid nog onbekend. Wel duidelijk is dat er geen automatisch verlies plaatsvindt. Aangezien de categorie 'onbekend' vrijwel uitsluitend Irakezen betreft, kunnen we dit het beste scharen onder behoud van oorspronkelijke nationaliteit.

5.3 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit

Grafiek 17a: Uitkomsten afstandsprocedure in 2006-2010 (1)

Grafiek 17b: Uitkomsten afstandsprocedure in 2006-2010 (2)

Bovenstaande grafieken geven inzicht in de uitkomsten van de afstandsprocedures die zijn afgesloten in de onderzoeksperiode. Het valt op dat in 2006 tot en met 2008 het aantal afgesloten procedures hoger was dan in 2009 en 2010. Dit komt door het project *'afstand oorspronkelijke nationaliteit'*, dat in 2008 is afgerond. Het doel van dit project was de achterstanden wegwerken die waren ontstaan bij afstandsprocedures.

Gemiddeld heeft 61% van de afstandsplichtigen voldaan aan de afstandsplicht. In alle jaren ligt het op of boven de 70%, met uitzondering van 2008. Een aandeel van 30% bleek tijdens de afstandsprocedure toch in aanmerking te komen voor vrijstelling van de afstandsplicht ('alsnog uitzondering'). Reden hiervoor kan zijn dat de wetgeving in het land van herkomst is gewijzigd. In 2008 is de afstandseis voor bepaalde groepen komen te vervallen. Het grote aantal procedures dat in 2008 is afgesloten met 'alsnog uitzondering' (69%) kan hieraan gerelateerd worden. Een kleiner gedeelte van de afstandsplichtigen (7%) heeft zich ingezet om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit, maar is hierin niet geslaagd ('al het mogelijke gedaan'). Vaak komt dit doordat de autoriteiten in het land van herkomst niet willen meewerken aan het doen van afstand. Deze groep heeft geen afstand gedaan van haar oorspronkelijke nationaliteit, maar mag toch het Nederlandschap behouden.

In 1% van de gevallen is beoordeeld dat de betrokkene niet heeft voldaan aan de afstandsplicht. Bij deze groep is overgegaan tot intrekking van het Nederlandschap. Het gaat om 113 gevallen. Dit getal is exclusief minderjarige kinderen die met hun ouders zijn meegenaturaliseerd. Er geldt geen afstandsplicht voor minderjarigen, maar als minderjarigen zijn meegenaturaliseerd met (één van) hun ouder(s) van wie het Nederlandschap is ingetrokken, vervalt ook het Nederlandschap van deze minderjarige kinderen. Tegen het intrekken van het Nederlandschap kan bezwaar worden ingediend en bij gegrondverklaring van het bezwaar mag de betrokkene het Nederlandschap behouden. Uit INDIS kan niet worden gegenereerd hoe vaak in bezwaar is gegaan tegen intrekking en in welke gevallen de intrekking na bezwaar ongedaan is gemaakt. Verder heeft een kleine groep (<1%) ervoor gekozen afstand te doen van de Nederlandse nationaliteit in

plaats van afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit. Hiervan kan alleen sprake zijn als iemand naast de Nederlandse ook een andere nationaliteit bezit. Van deze groep is het Nederlanderschap dan ook van rechtswege komen te vervallen. Tot slot blijkt een klein aantal afstandsplichtigen (<1%) te zijn overleden tijdens de afstandsprocedure.

6 Intrekking van het Nederlanderschap

In een aantal gevallen kan een eerder verleend Nederlanderschap worden ingetrokken. Dit is in de eerste plaats mogelijk als de verkrijging van het Nederlanderschap blijkt te berusten op valse verklaringen, bedrog of het verzwijgen van relevante feiten (fraude). Daarnaast kunnen genaturaliseerden die niet kunnen aantonen dat ze afstand hebben gedaan van hun oorspronkelijke nationaliteit in sommige gevallen het Nederlanderschap weer verliezen.

De eerste paragraaf van dit hoofdstuk belicht kort enkele procedurele aspecten van intrekking van Nederlanderschap. In de tweede paragraaf gaan we in op intrekking van het Nederlanderschap wegens fraude. De derde paragraaf gaat in op intrekking van het Nederlanderschap wegens niet voldoen aan de afstandverplichting.

6.1 De intrekkingsprocedure

De beslissing om al dan niet over te gaan tot intrekken van het Nederlanderschap berust steeds op een individuele belangenafweging. Hierbij worden, naast de grond voor intrekking, aspecten als mate van inburgering, bijzondere persoonlijke belangen en eventuele staatloosheid na intrekking meegenomen.

De aantallen intrekkingen in de paragraaf over fraude zijn inclusief meegenaturaliseerde minderjarige kinderen. Indien sprake is van minderjarige kinderen is dat bij het betreffende aantal aangegeven. Wij hebben ervoor gekozen om minderjarige kinderen mee te nemen in de aantallen omdat de intrekking van het Nederlanderschap wegens fraude niet automatisch geldt voor de minderjarige kinderen van de betrokken vreemdeling. Er wordt in dit geval ten aanzien van de kinderen een individuele belangenafweging gemaakt. In de paragraaf over intrekkingen vanwege het niet voldoen aan de afstandsverplichting hebben we de genoemde aantallen weergegeven exclusief minderjarige kinderen die met hun ouders zijn meegenaturaliseerd.

Vreemdelingen van wie het Nederlanderschap ingetrokken is, kunnen bij de IND bezwaar indienen tegen deze beslissing. Bij honorering van dit bezwaar kan de betrokkene het Nederlanderschap behouden. Indien het bezwaar niet wordt gehonoreerd, kan de vreemdeling beroep en eventueel hoger beroep instellen. Er hebben zich gevallen voorgedaan waarin het Nederlanderschap na bezwaar of beroep alsnog behouden kon worden. Het definitieve aantal intrekkingen ligt dus lager dan de in dit hoofdstuk genoemde aantallen. Het is echter niet mogelijk om cijfers te genereren over het aantal ingediende bezwaren tegen intrekking van het Nederlanderschap en het aantal gevallen waarin de intrekking na bezwaar ongedaan is gemaakt.

Een gevolg van het intrekken van het Nederlanderschap is dat betrokkene opnieuw zijn of haar verblijf in Nederland moet regelen. De betrokkene wordt weer vreemdeling in de zin van de Vreemdelingenwet. Derhalve dient hij opnieuw een verblijfsvergunning aan te vragen.

6.2 Intrekkingen wegens fraude

Indien de verkrijging van de Nederlandse nationaliteit op een valse verklaring, bedrog of verzwijgen van een relevante omstandigheid berust, kan op grond van artikel 14 lid 1 RWN over worden gegaan tot intrekking van het Nederlanderschap.

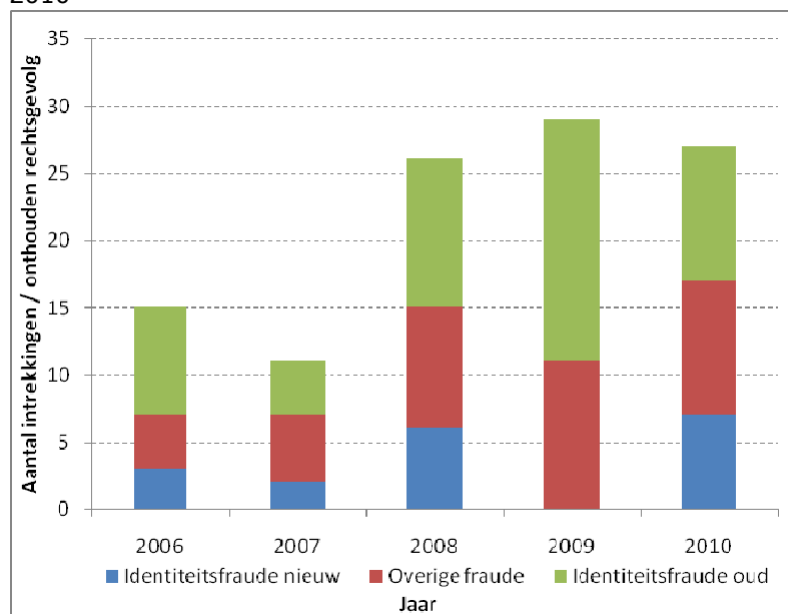
De intrekking van het Nederlanderschap vindt plaats met terugwerkende kracht. Het besluit tot intrekking werkt terug tot het Naturalisatiebesluit of de optiebevestiging.

Vóór de herziening van de RWN in 2003 was het niet mogelijk om in geval van identiteitsfraude over te gaan tot intrekking van het Nederlanderschap. Met de inwerkingtreding van herziene RWN, dus vanaf 1 april 2003, kan de minister in geval van fraude overgaan tot intrekking van het Nederlanderschap. Dit kan óók indien de fraude is gepleegd voor 1 april 2003. Betrokkene wordt dan geacht dat hij onder de oude RWN wel in het bezit was van het Nederlanderschap maar onder de herziene RWN niet. Intrekking van het Nederlanderschap is echter niet meer mogelijk indien betrokkene meer dan twaalf jaar in het bezit is geweest van het Nederlanderschap.

Twee regelmatig voorkomende vormen van fraude zijn bigamie waarvan bij het naturalisatieverzoek geen melding wordt gemaakt en het verzwijgen van criminele antecedenten.

Een bijzondere vorm van fraude is het gebruik van valse persoonsgegevens (identiteitsfraude). Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen identiteitsfraude oud en identiteitsfraude nieuw. Voor alle naturalisatiebesluiten onder de oude RWN (tot 1 april 2003) geldt dat wanneer sprake is van identiteitsfraude (identiteitsfraude oud) de IND niet hoeft over te gaan tot intrekking van de Nederlandse nationaliteit. Betrokkene heeft in dit geval het Nederlanderschap nooit verkregen omdat het naturalisatiebesluit geen rechtsgevolg heeft. Immers, door het opgeven van onjuiste personalia zijn niet de juiste personalia vermeld op het Koninklijk Besluit. De betrokkene heeft het Nederlanderschap dan ook nooit verkregen. In deze gevallen zijn er geen rechtsmiddelen. Naturalisatiebesluiten vanaf 1 april 2003 waarbij identiteitsfraude zich heeft voorgedaan (identiteitsfraude nieuw) dienen conform artikel 14, eerste lid RWN te worden ingetrokken. Zoals hierboven besproken, staan er tegen een intrekking van het Nederlanderschap wel rechtsmiddelen open.

Grafiek 18: Aantal intrekkingen en onthouden rechtsgevolg wegens fraude in 2006-2010

Bron: schriftelijke informatie fraudeteam

Grafiek 18 geeft een overzicht van het aantal intrekkingen en onthouden rechtsgevolg wegens fraude in de periode 2006 tot en met 2010. In totaal is bij 56 personen overgegaan tot intrekking van het Nederlanderschap. Bij 52 personen was sprake van identiteitsfraude oud waarin het naturalisatiebesluit of optiebevestiging geen rechtsgevolg heeft.

Het aantal intrekkingen wegens fraude is gestegen als 2006 en 2007 worden afgezet tegen 2008 tot en met 2010. Per jaar worden binnen de IND tussen de 100 en 200 fraudeprocedures opgestart. Lang niet alle fraudeprocedures leiden uiteindelijk tot intrekking van het Nederlanderschap, aangezien aan vele voorwaarden moet worden voldaan voordat tot intrekking kan worden overgegaan.

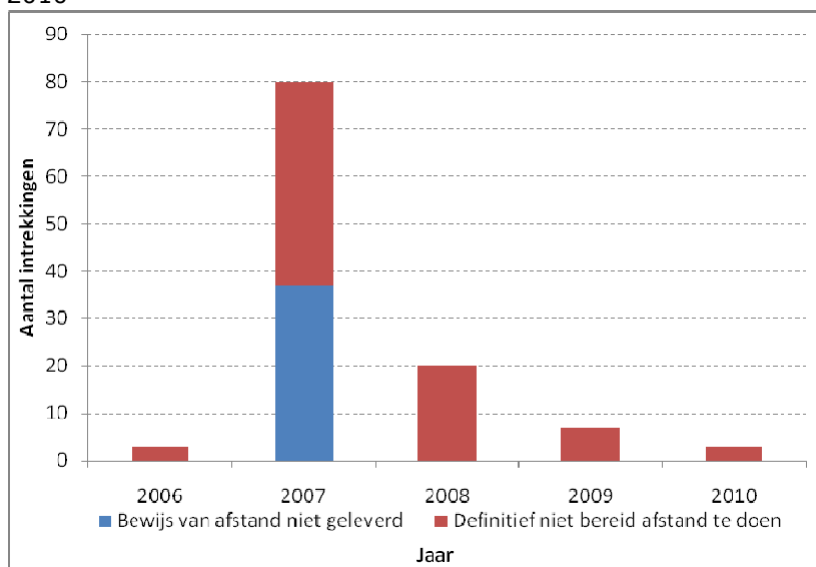
De meeste (namelijk 12) intrekkingen wegens fraude hebben betrekking op personen die afkomstig zijn uit Marokko. De meeste personen die geacht worden het Nederlanderschap nooit te hebben verkregen omdat het naturalisatiebesluit of de optiebevestiging geen rechtsgevolg heeft (identiteitsfraude oud), waren afkomstig uit Iran.

6.3

Intrekkingen wegens niet voldoen aan afstandsverplichting

Indien een genaturaliseerde niet 'al het mogelijke' heeft gedaan om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit, heeft hij niet voldaan aan de voorwaarden van naturalisatie. Het is dan mogelijk het Nederlanderschap op grond van artikel 15 lid 1 RWN weer in te trekken. Bij de beoordeling of de genaturaliseerde 'al het mogelijke' heeft gedaan, maakt het team afstand een individuele belangenafweging. Ondernomen actie door betrokkene en de IND, alsmede de regelgeving in het land van herkomst zijn omstandigheden die het team hierbij betreft.

Grafiek 19: Aantal intrekkingen wegens niet voldaan aan afstandsverplichting 2006-2010

Grafiek 19 laat de ontwikkeling zien van het aantal intrekkingen van het Nederlanderschap in 2006 tot en met 2010, omdat betrokkenen niet hadden voldaan aan de afstandsplicht. In totaal waren dit er 113. Het hoge aantal intrekkingen wegens niet voldoen aan de afstandsverplichting in 2007 is een resultaat van het in 2006 opgestarte project afstand. Sindsdien zijn veel oude zaken afgehandeld en dossiers afgesloten. Tot 2007 was het nog voor veel landen onduidelijk hoe de regelgeving op het gebied van de afstandsverplichting eruit zag. Dit bracht met zich

mee dat het niet duidelijk was wanneer een persoon 'al het mogelijke' had gedaan om afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit. Niet alleen de kennis van de nationaliteitswetgeving van het land van herkomst is van belang, maar ook de uitvoering in de praktijk.

Het gebeurt regelmatig dat personen nadat ze het Nederlanderschap hebben verkregen met onbekende bestemming vertrekken. Deze personen hebben dan echter nog niet de afstandsprocedure doorlopen. Door hun vertrek kan de IND hen niet langer herinneren aan hun verplichting daartoe. Om achterstanden weg te werken, is in 2007 besloten om bij deze personen over te gaan tot intrekking van het Nederlanderschap. In een aantal van deze zaken is achteraf de intrekking weer ongedaan gemaakt. Het ging hierbij om personen die al wel afstand hadden gedaan van de oorspronkelijke nationaliteit, maar dit niet hadden doorgegeven aan de IND. De voorlichting die de IND en ook de gemeenten geven, is in de laatste jaren verbeterd. Naturalisandi zijn nu beter op de hoogte van de stappen die zij moeten ondernemen om afstand te doen van hun oorspronkelijke nationaliteit.

De meeste intrekkingen (43) vanwege niet voldoen aan de afstandsverplichting hebben betrekking op personen die afkomstig zijn uit Turkije. Op afstand volgen de Russische Federatie (18) en de Verenigde Staten (13) als belangrijkste herkomstlanden van genaturaliseerden die hun Nederlanderschap vanwege het niet voldoen aan de afstandsverplichting weer verloren.

7 Ontwikkelingen in leges

Voor het indienen van een verzoek om naturalisatie tot Nederlander of het afleggen van een optieverklaring, moeten leges worden betaald. In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen in de leges voor naturalisatie beschreven. Daarnaast is er aandacht voor de leges zoals deze in 2011 gelden.

7.1 Ontwikkelingen in leges voor naturalisatie

Tot en met 2009 waren er voor naturalisatie vier verschillende tarieven van kracht. Mensen met een inkomen op bijstandsniveau kwamen in aanmerking voor een laag tarief, anderen betaalden een hoog tarief. Daarnaast werd een enkelvoudig tarief berekend als de aanvraag één persoon betrof en gold er een gemeenschappelijk tarief voor partners en gehuwden. Kinderen konden gratis meenaturaliseren.

Met ingang van 2010 is het Besluit gewijzigd. Het onderscheid tussen een hoog en een laag naturalisatietarief is komen te vervallen. Hiervoor in de plaats werd een gereduceerd tarief voor staatloze vreemdelingen en vreemdelingen met een verblijfsvergunning asiel ingevoerd. Verzoekers uit deze groepen kregen in 2010 €50 korting. Voor kinderen die met hun ouders meenaturaliseren worden vanaf 1 januari 2010 eveneens leges geheven. In 2010 waren deze leges €85.

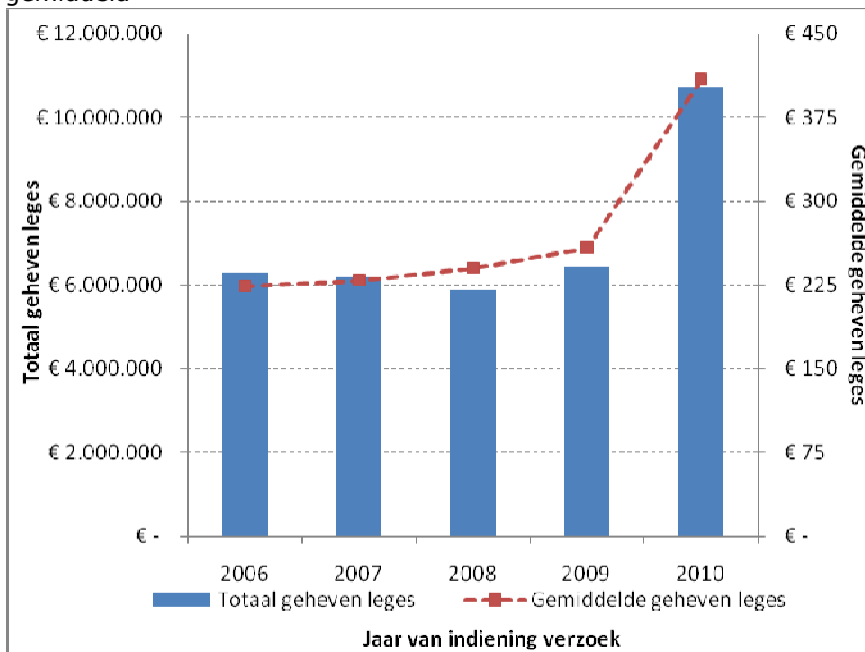
De leges worden jaarlijks met ingang van 1 januari opnieuw vastgesteld aan de hand van de jaarlijkse indexering van de optie- en naturalisatiegelden. In 2010 moest voor een enkelvoudig verzoek €567 worden betaald en €719 voor een gemeenschappelijk verzoek. Dit is een stijging van 50% ten opzichte van 2009 als deze tarieven worden vergeleken met de hoge tarieven zoals die toen golden (respectievelijk €380 en €482 Euro). In de jaren 2005-2009 stegen de leges voor naturalisatie gemiddeld met 7%.⁸

Bij de verzoekers om naturalisatie die vielen onder de gewijzigde tarieven van 2010 werd in 16% van de enkelvoudige verzoeken een gereduceerd tarief gehanteerd. Bij meervoudige verzoeken gold dit tarief in 26% van de gevallen. Het nieuwe legestartief voor meenaturaliserende kinderen van €85 werd bijna 4.000 keer geregistreerd.

Ten aanzien van de ontwikkeling van optie- en naturalisatiegelden in Aruba, Curaçao, Sint Maarten en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, geldt dat de wijziging in tarieven mede afhankelijk is van de geldende administratiekoers op de datum van de indexering.

⁸ Trendrapportage Naturalisatie VI: Aanvragen en verkrijgen van het Nederlanderschap door naturalisatie en optie, Ontwikkelingen in de periode 2005-2009. IND Informatie- en Analysecentrum (INDIAC).

Grafiek 20: Ontwikkelingen in leges voor naturalisatie in 2006-2010, totaal en gemiddeld

In bovenstaande grafiek worden de legesontwikkelingen in de periode 2006-2010 weergegeven. In de periode 2006-2009 schommelden de inkomsten uit leges voor naturalisatie rond de €6 miljoen. In 2010 steeg dit scherp naar boven de €10 miljoen. Het gemiddelde geheven legesbedrag per persoon steeg in de periode 2006-2009 licht van €223 naar €258. In 2010 werd gemiddeld per persoon €406 betaald.

7.2 Leges naturalisatie en optie in 2011

In 2011 moet een vreemdeling voor een enkelvoudig verzoek om naturalisatie tot Nederlander €789 betalen en €1.008 voor een gemeenschappelijk verzoek. Dit zijn stijgingen van 39% (enkelvoudig) en 40% (gemeenschappelijk) ten opzichte van 2010. Het verlaagde tarief is voor een enkelvoudig verzoek gestegen van €517 in 2010 tot €587 in 2011 (een stijging van 14%). Voor een gemeenschappelijk verzoek is het tarief gestegen van €669 in 2010 tot 806 in 2011 (een stijging van 20%). Voor kinderen die met hun ouders meenaturaliseren moest in 2010 €86 aan leges worden betaald, in 2011 is dit €116 (een stijging van 36%).

In 2011 moet een vreemdeling voor de behandeling van een verklaring van optie €168 betalen en €286 voor een gemeenschappelijk verzoek. In 2010 was dit €148 voor een enkelvoudig verzoek en €253 voor een gemeenschappelijk verzoek. Dit zijn stijgingen van 14% (enkelvoudig) en 13% (gemeenschappelijk). Voor mee-opterende kinderen moet in 2011 voor het eerst leges worden betaald, namelijk €20.

8 Statistisch model en globale toekomstverwachtingen

8.1 Verkenning van een statistisch model en prognose

In het voorgaande hebben we een beeld geschetst van de vreemdelingen die om naturalisatie tot Nederlander verzoeken en aan de uitkomsten van deze verzoeken. Hier besteden we aandacht aan een statistisch model, dat meer licht kan werpen op de vraag waarom vreemdelingen om naturalisatie verzoeken. Ten eerste om zo een beter begrip te krijgen van de factoren die een rol spelen bij de afweging van vreemdelingen om al dan niet een dergelijk verzoek in te dienen. Ten tweede kan dit behulpzaam zijn bij een prognose van het aantal verzoeken dat in de toekomst wordt ingediend. We kijken hier dus niet naar bevestigde opties. Voor een beter begrip waarom vreemdelingen het Nederlanderschap willen verkrijgen zou dat wel nodig zijn.

Om de analyse te kunnen uitvoeren hebben we de IND-data verrijkt met andere gegevens. We geven eerst beknopt weer welke gegevens de basis vormen en wat de beperkingen zijn. Een uitgebreide beschrijving van de methode en selectie van data is te vinden in bijlage 2.

8.1.1 *Dataselectie*

Voor een beter begrip van wie geneigd zijn een verzoek om naturalisatie in te dienen, hebben we ten eerste de IND-gegevens gebruikt. Daarnaast hebben we gegevens opgevraagd bij het CBS, om beter zicht te krijgen op wie geen verzoeken tot naturalisatie indienen. Daarvoor is een bestand opgevraagd met alle vreemdelingen, die vijf jaar of langer in Nederland wonen per 1 januari van de jaren in onze onderzoeksperiode (2006 tot en met 2010). Dit is globaal gesproken de groep die voor naturalisatie in aanmerking komt (de potentiële aanvragers). Een aantal kanttekeningen hierbij. De uitzonderingscategorieën van verzoekers die na minder dan 5 jaar verblijf in het Koninkrijk een succesvol verzoek om naturalisatie tot Nederlander kunnen indienen, kunnen er helaas niet uitgefilterd worden. Het aantal verzoeken in de data is dus groter dan eigenlijk het geval zou moeten zijn. Verder hebben wij ons beperkt tot meerderjarigen die een verzoek in het Europese deel van Nederland indienen. Met deze beperkingen dient rekening te worden gehouden bij het interpreteren van de uitkomsten.

Door het aantal potentiële verzoekers te relateren aan de daadwerkelijke verzoekers, kan per subgroep een ratio worden berekend: de naturalisatiegeneigdheid.

8.1.2 *Factoren die mogelijk samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid*

We willen inzicht krijgen in factoren die samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid. Verschillende variabelen kunnen daarbij helpen. Zoals we hiervoor al zagen, verschillen de verzoekers als het gaat om geslacht, leeftijd en nationaliteit (in de analyse om methodologische en praktische redenen geclusterd tot continent⁹). In een statistische analyse kan worden bekeken of en welke hiervan een sterke samenhang vertonen met de naturalisatiegeneigdheid. Buiten persoonlijke achtergrondkenmerken, denken wij dat het ook uitmaakt waarom vreemdelingen naar Nederland zijn gekomen. Bekend is dat asielzoekers vaker willen naturaliseren dan reguliere vreemdelingen. Dit is ook wel voorstelbaar. Vanuit

⁹ Zie bijlage 2 voor de redenen hiervoor.

praktische overwegingen, zoals het verkrijgen van een paspoort waarmee reizen eenvoudiger wordt. Maar het is ook wel voorstelbaar dat indien iemand vlucht wegens vervolging in land van herkomst, dat de genoten bescherming in Nederland de naturalisatiegeneigdheid kan stimuleren. Om dit in het model mee te kunnen nemen is het percentage berekend dat om asielredenen naar Nederland komt. Verder is in de literatuur wel geopperd dat het behoud of verlies van de oorspronkelijke nationaliteit bij naturalisatie tot Nederlander een rol kan spelen. Aangezien dit in Nederland gespiegeld is aan de wetgeving in de landen van herkomst, kan deze wetgeving van belang zijn voor de naturalisatiegeneigdheid van vreemdelingen. Hiervoor stelt de IND een landenlijst op, waar we gebruik van hebben gemaakt. Hierbij is alleen gekeken naar de nationaliteiten waarbij sprake is van automatisch verlies, of waarbij afstand niet mogelijk is. Indien het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit wel mogelijk is, maar niet automatisch gebeurt, kan een uitzonderingscategorie van toepassing zijn. Dit verstoort een mogelijke invloed tussen de variabelen; deze categorie is daarom buiten beschouwing gelaten.

Al met al richt het model zich op de achtergrondkenmerken van de migrant, op het continent van herkomst en de afstandswetgeving in het betreffende land en op het motief waarom de vreemdeling naar Nederland is gekomen. We maken gebruik van een lineair regressiemodel, waarin deze factoren afgezet worden tegen de variabele waarmee we de samenhang willen bezien; de naturalisatiegeneigdheid.

9.1.1 *Uitkomsten statistische analyse*

Als we de gegevens over 2006 tot en met 2010 bekijken, dan krijgen we een model waarin de factoren sterke samenhang vertonen met de naturalisatiegeneigdheid. De variabelen die samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid zijn: geslacht, leeftijdscategorie, herkomst naar continent, het aandeel van vreemdelingen dat hier om asielredenen verblijf heeft gekregen en de afstand van de oorspronkelijke nationaliteit, waar dit automatisch gebeurt of niet mogelijk is. Gezamenlijk 'verklaren'¹⁰ deze variabelen bijna 59% van de naturalisatiegeneigdheid; een zeer sterk verband. Factoren die sterk samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid zijn de leeftijdscategorie, het continent waar vreemdelingen vandaan komen en het aandeel vreemdelingen dat om asielredenen verblijf in Nederland heeft. Daarbij geldt dat hoe jonger de migrant en hoe hoger het aandeel van vreemdelingen dat om asielredenen naar Nederland is gekomen, hoe groter de naturalisatiegeneigdheid is. Er is een sterkere naturalisatiegeneigdheid bij vreemdelingen afkomstig van de continenten uit Azië, Afrika en Amerika. Aangezien dit het grootste deel van de wereld betreft is dit een niet al te veelzeggende uitkomst. Een op het eerste oog opmerkelijke samenhang is die tussen afstand van de oorspronkelijke nationaliteit en de naturalisatiegeneigdheid. Degenen die hun oorspronkelijke nationaliteit automatisch verliezen, hebben een lagere naturalisatiegeneigdheid. Opmerkelijk is dat dit eveneens opgaat voor vreemdelingen voor wie het doen van afstand niet mogelijk is. Deze groep bestaat echter voor het overgrote deel uit Marokkaanse vreemdelingen die, zoals eerder in deze rapportage al bleek, vooral opteren.

9.1.2 *Gebruik van statistische analyse voor een prognose*

De analyse kunnen we gebruiken om het aantal meerderjarige vreemdelingen te schatten dat in 2011 in het Europese deel van Nederland om naturalisatie verzoekt. Omdat we data over meerdere jaren hebben, kunnen we die data gebruiken om te bezien hoe accuraat die voorspelling uitkomt voor een eerder jaar. Hiervoor hebben

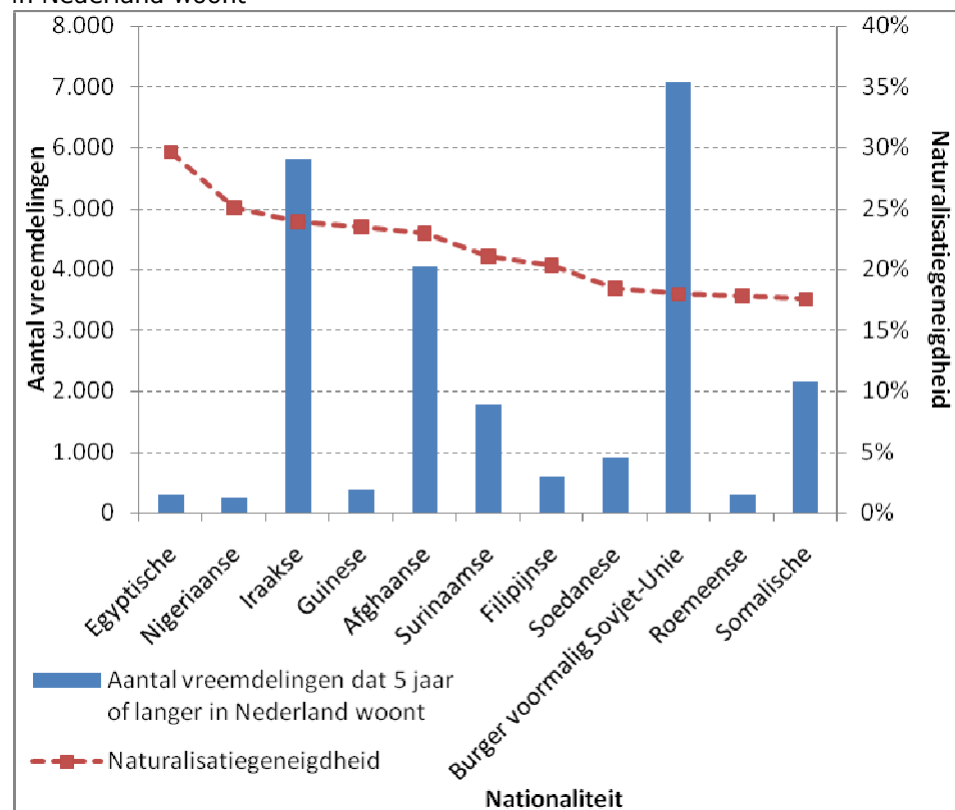
¹⁰ Het gaat hier om statistisch verklaren, aangezien we geen theoretisch kader hebben waaruit hypothesetoetsing volgt, betekent dit niet dat een causaal verband is blootgelegd.

we een model gemaakt over 2006 tot en met 2009 en daaruit een voorspelling voor 2010 afgeleid. Dit kunnen we dan vergelijken met de daadwerkelijke verzoeken die in 2010 zijn gedaan. De prognose voor 2010 op basis van deze gegevens is 16.790 verzoeken om naturalisatie van de meerderjarige vreemdelingen in het Europese deel van Nederland. Omdat voorspellingen niet anders dan onzeker kunnen zijn, kijken we ook naar een voorspellingsinterval, wat meer recht doet aan deze onzekerheden. Het voorspellingsinterval bevindt zich tussen de 13.902 en 19.471 verzoeken. In 2010 was het daadwerkelijk aantal verzoeken 18.553. Hoewel dit niet bijzonder dicht in de buurt ligt van de 16.790, ligt het nog binnen het voorspellingsinterval. Het voorspellingsinterval is echter wel vrij breed; elk aantal van de afgelopen vijf jaar is binnen dit interval te vinden. Hoewel de kracht in termen van statistische samenhang van het model dus groot te noemen is, valt de voorspellende kracht (en dan met name de nauwkeurigheid) tegen. De prognose voor 2011 (op basis van het model van 2006 tot en met 2010) van het aantal meerderjarige vreemdelingen dat in het Europese deel van Nederland om naturalisatie verzoekt is 16.842. Het schattingsinterval bevindt zich tussen de 14.043 en 19.453 verzoeken.

10.1.1 Naturalisatiegeneigdheid en nationaliteit

Omdat de nationaliteiten van vreemdelingen om methodologische en praktische redenen tot continent zijn geclusterd, gaan we hier nog kort in op de verhouding tussen naturalisatiegeneigdheid en nationaliteit. In deze subparagraaf worden de naturalisatiegeneigdheid en nationaliteit alleen in relatie tot elkaar bekeken. Hierin is dus niet gecorrigeerd voor andere achtergrondvariabelen, zoals dat in de voorgaande subparagrafen wel is gebeurd.

Grafiek 21: Naturalisatiegeneigdheid naar nationaliteit en aantal dat 5 jaar of langer in Nederland woont

Bovenstaande grafiek laat de nationaliteiten zien van vreemdelingen die vijf jaar of langer in Nederland wonen en die het meest geneigd zijn te naturaliseren. Daarbij is uitgesplitst naar de grootte van de groep. Het betreft hier het gemiddelde van het aantal vreemdelingen dat in het opgevraagde CBS-bestand voorkomt in de periode 2006 tot en met 2010. Daarbij hebben we alleen gekeken naar de nationaliteiten met gemiddeld meer dan 200 vreemdelingen in de onderzochte periode. Uit de grafiek komt naar voren dat van de vreemdelingen die vijf jaar of langer in Nederland wonen, Egyptenaren het meest geneigd zijn te naturaliseren, gevolgd door Nigerianen en Irakezen. Relatief grote groepen met een hogere naturalisatiegeneigdheid zijn Afghaanse en Somalische vreemdelingen. Dit zijn veelal ex-asielzoekers.

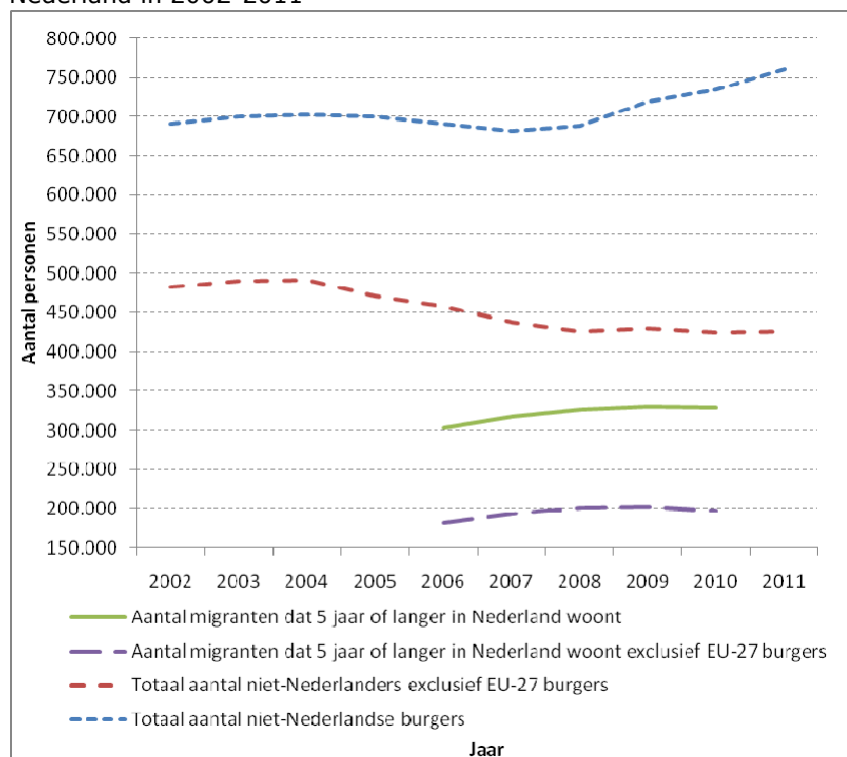
Vreemdelingen die vijf jaar of langer in Nederland wonen en het minst geneigd zijn te naturaliseren, zijn voornamelijk afkomstig uit EU-landen en Japan.

8.2 Globale toekomstverwachtingen

8.2.1 *Vreemdelingen woonachtig in Nederland*

Buiten de specifieke gegevens die in de statistische model zijn gebruikt, zijn er ook grove indicatoren voor het potentieel aantal aanvragers van het Nederlanderschap. Het aantal vreemdelingen dat in Nederland woont en de immigratie naar Nederland geven een globaal beeld van de potentiële aanvragers in het Europese deel van Nederland. Zoals we eerder al zagen, zijn niet alle groepen vreemdelingen even geneigd het Nederlanderschap aan te vragen. Zo worden nauwelijks verzoeken ingediend door EU-burgers. Daarom geven we de indicatoren weer zowel inclusief als exclusief EU-burgers. In deze paragraaf wordt eveneens gebruik gemaakt van de specifieke gegevens, die voor het statistisch model zijn gebruikt.

Grafiek 22: Aantal niet-Nederlanders (exclusief EU-27 burgers) woonachtig in Nederland in 2002-2011

Bron: CBS

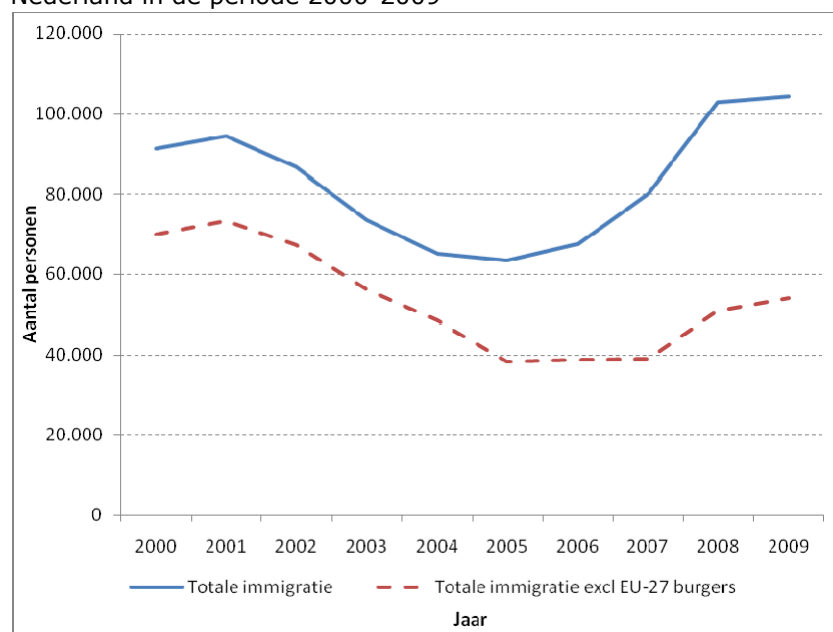
Grafiek 22 laat zien hoe het aantal geregistreerde niet-Nederlanders zich heeft ontwikkeld in de periode 2002-2011. Daarnaast zijn de specifieke CBS-gegevens weergegeven die voor het statistisch model zijn gebruikt. Uit de gegevens blijkt dat dit totaal aantal vanaf 2002 tot 2008 redelijk stabiel is gebleven en na 2008 weer is gestegen. Exclusief EU-burgers is tot 2004 dezelfde ontwikkeling te zien, maar na 2004 daalt het aantal gestaag, om vanaf 2008 te stabiliseren. Als het aantal stijgt, betekent niet direct dat het potentieel in dat jaar evenredig stijgt. Er zit enige vertraging in, omdat een vreemdeling over het algemeen pas na 5 jaar toelating en hoofdverblijf in aanmerking kan komen voor naturalisatie tot Nederlander. Het aantal migranten dat 5 jaar of langer in Nederland woont, laat vanaf 2006 tot en met 2009 een stijging zien en blijft ongeveer gelijk in 2010.

8.2.2

Migratiestromen naar Nederland

Aanvragen voor het Nederlanderschap zijn een afgeleide van migratiestromen uit het verleden. Ook hier zit vertraging in. Immigratie naar Nederland 5 jaar daarvóór is een grove indicatie - en ook niet meer dan dat - voor het potentieel aantal verzoeken om naturalisatie of optie op een bepaald moment. Vreemdelingen kunnen immers weer terugkeren of doormigreren voordat ze 5 jaar in Nederland verblijven. Bovendien zitten er ook verschillen in geneigdheid Nederlander te worden tussen nationaliteiten en naar gelang het verblijfsdoel waarvoor men naar Nederland is gekomen, zoals we hiervoor al zagen.

Grafiek 23: Immigratie van niet-Nederlanders (exclusief EU-27 burgers) naar Nederland in de periode 2000-2009

Bron: CBS

Grafiek 23 laat zien dat er in 2001 sprake was van een stijgende immigratie. Van 2002 t/m 2005 daalde de immigratie sterk. Het laagste punt werd bereikt in 2005 en sindsdien is weer sprake van stijgende immigratie. In het begin licht, maar vanaf 2007 is er een sterke toename te zien.

Hieruit kan worden afgeleid dat als gevolg van de stijgende immigratie in de periode 2000-2001 er in de periode 2005-2006 een stijgend potentieel is geweest aan vreemdelingen dat het Nederlanderschap kan verkrijgen. De dalende immigratie die

daarna inzette, zorgde voor een daling in het potentieel aan naturalisandi en optanten in de periode 2007-2010. Vanaf 2005 is weer sprake van stijgende immigratie, de eerste jaren licht, vanaf 2007 een sterke stijging. Als gevolg hiervan stijgt ook het potentieel aan vreemdelingen dat het Nederlanderschap door optie of naturalisatie kan verkrijgen in de periode vanaf 2010.

8.2.3

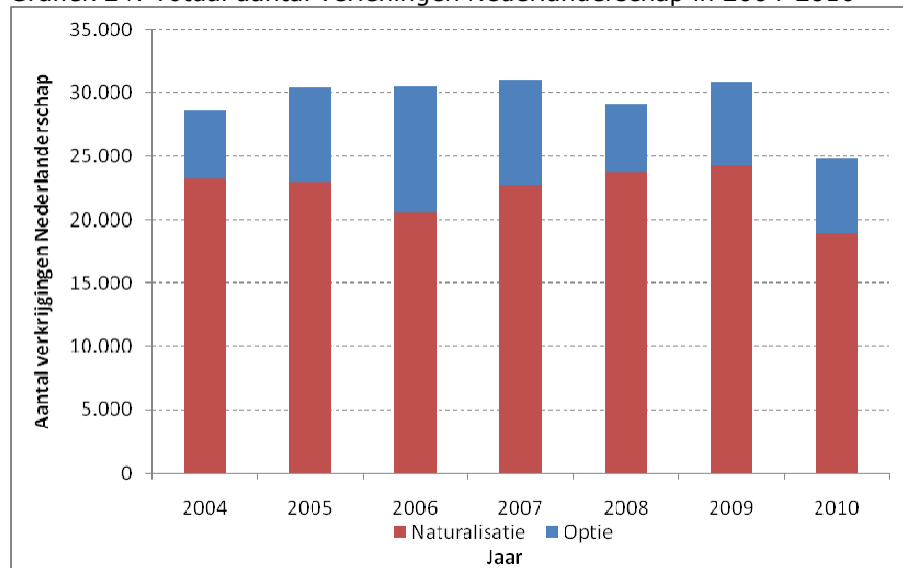
Regeling ter afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet (pardonregeling)

Op 15 juni 2007 is de pardonregeling in werking getreden. Deze regeling was bedoeld voor vreemdelingen die onder de oude Vreemdelingenwet (dus vóór 1 april 2001) een asielaanvraag hebben ingediend en sindsdien ononderbroken in Nederland hebben verbleven. Deze vreemdelingen kwamen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een verblijfsvergunning. Door middel van de pardonregeling werd in 2007 een groot aantal vreemdelingen (ongeveer 28.000) in het bezit gesteld van een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet'. In 2008 zijn deze verblijfsvergunningen – mits er geen sprake was van contra-indicaties – ambtshalve omgezet in een verblijfsvergunning regulier onder de beperking 'voortgezet verblijf'. Vreemdelingen komen over het algemeen pas na 5 jaar toelating en hoofdverblijf in aanmerking voor naturalisatie. Vreemdelingen die drie jaar met een Nederlandse partner samenwonen, kunnen al na 3 jaar toelating en hoofdverblijf in aanmerking komen voor naturalisatie. Zoals uit het bovenstaande al blijkt, hebben asielzoekers een hogere naturalisatiegeneigdheid dan reguliere vreemdelingen. Voor de vreemdelingen die onder de pardonregeling vallen gaat dit dus eveneens op. Het is te verwachten dat, als gevolg van de regeling, vanaf 2010 sprake zal zijn van een licht stijgend potentieel en dat er in 2012 sprake zal zijn van een piek in het potentieel aan vreemdelingen dat het Nederlanderschap door optie of naturalisatie kan verkrijgen.

8.2.4

Totaal aantal verleningen Nederlanderschap

Grafiek 24: Totaal aantal verleningen Nederlanderschap in 2004-2010

In de andere paragrafen in dit hoofdstuk is gesproken over het potentieel van vreemdelingen dat kan verzoeken om het Nederlanderschap door naturalisatie of optie. Helaas zijn geen gegevens beschikbaar met betrekking tot het aantal verklaringen van optie, waardoor niet is na te gaan in hoeverre de indicatoren bruikbaar zijn. Wel kan gekeken worden naar het totaal aantal verleningen van het

Nederlanderschap. Het totaal aantal verleningen schommelt in 2004 tot en met 2009 tussen de ruim 28.500 en ruim 31.000. In 2010 is een sterke afname tot bijna 25.000 verleningen te zien. Gezien de bevindingen uit de twee voorgaande subparagrafen, is de verwachting dat het totaal in 2011 weer zal toenemen.

Bijlage 1 – Tabellenoverzicht

Aantal verzoeken om naturalisatie (grafiek 1)

	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Aantal verzoeken om naturalisatie	28.221	27.102	24.476	25.037	26.273	131.109

Aantal verzoeken om naturalisatie naar geslacht

Geslacht	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Vrouw	15.065	53%	14.418	53%	13.128	54%	14.086	56%	14.877	57%	71.574	55%
Man	13.129	47%	12.671	47%	11.346	46%	10.947	44%	11.393	43%	59.486	45%
Onbekend	27	0%	13	0%	2	0%	4	0%	3	0%	49	0%
Totaal	28.221	100%	27.102	100%	24.476	100%	25.037	100%	26.273	100%	131.109	100%

Aantal verzoeken om naturalisatie naar leeftijdscategorie (grafiek 2)

Leeftijd	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Minderjarig	8.107	29%	8.063	30%	6.903	28%	6.622	26%	6.464	25%	36.159	28%
18-34 jaar	12.513	44%	12.030	44%	10.602	43%	10.767	43%	10.972	42%	56.884	43%
35-64 jaar	7.448	26%	6.836	25%	6.768	28%	7.507	30%	8.719	33%	37.278	28%
65 jaar en ouder	143	1%	158	1%	200	1%	141	1%	114	0%	756	1%
Onbekend	10	0%	15	0%	3	0%	0	0%	4	0%	32	0%
Totaal	28.221	100%	27.102	100%	24.476	100%	25.037	100%	26.273	100%	131.109	100%

Aantal verzoeken om naturalisatie naar nationaliteit (grafiek 3)

Nationaliteit	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Marokkaanse	3.976	14%	3.563	13%	2.945	12%	3.710	15%	4.441	17%	18.635	14%
Turkse	1.862	7%	1.996	7%	1.703	7%	2.389	10%	3.399	13%	11.349	9%
Iraakse	1.266	4%	1.994	7%	3.400	14%	2.157	9%	1.431	5%	10.248	8%
Afghaanse	2.540	9%	1.981	7%	1.480	6%	1.361	5%	1.221	5%	8.583	7%
Colombiaanse	1.279	5%	751	3%	596	2%	594	2%	692	3%	3.912	3%
Surinaamse	813	3%	793	3%	646	3%	665	3%	617	2%	3.534	3%
Chinese	797	3%	662	2%	539	2%	565	2%	634	2%	3.197	2%
Somalische	626	2%	668	2%	452	2%	610	2%	730	3%	3.086	2%
Russische	644	2%	713	3%	604	2%	508	2%	454	2%	2.923	2%
Iraanse	538	2%	620	2%	543	2%	500	2%	432	2%	2.633	2%
Overige	13.880	49%	13.361	49%	11.568	47%	11.978	48%	12.222	47%	63.009	48%
Totaal	28.221	100%	27.102	100%	24.476	100%	25.037	100%	26.273	100%	131.109	100%

Aantal verzoeken om naturalisatie naar plaats van indiening

Plaats van indiening verzoek	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Nederlandse gemeente	24.130	86%	25.367	94%	22.806	93%	23.804	95%	24.945	95%	121.152	93%
Aruba	2.810	10%	1.203	4%	421	2%	464	2%	631	2%	5.529	4%
Voormalige Nederlandse Antillen	1.202	4%	439	2%	1.152	5%	562	2%	572	2%	3.927	3%
Nederlandse ambassade	77	0%	92	0%	97	0%	105	0%	122	0%	493	0%
Onbekend	2	0%	1	0%	0	0%	2	0%	3	0%	8	0%
Totaal	28.221	100%	27.102	100%	24.476	100%	25.037	100%	26.273	100%	131.109	100%

Beslissingen op verzoeken om naturalisatie in eerste aanleg (grafiek 4 en 5)

Beslissing	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Inwilliging	20.210	22.289	23.406	23.635	18.386	107.926
Afwijzing	3.627	4.280	2.699	1.862	1.585	14.053
Overig	1.302	1.244	731	592	558	4.427
Totaal	25.139	27.813	26.836	26.089	20.529	126.406
Inwilligingspercentage*	85%	84%	90%	93%	92%	88%

* Bij het inwilligingspercentage gaat het om het aandeel inwilligingen ten opzichte van het totaal aantal inhoudelijke beslissingen. De categorie 'overig' is hierbij dus buiten beschouwing gelaten.

Aantal afwijzingen naar afwijzingsgrond (grafiek 6)

Afwijzingsgrond	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Niet voldaan aan termijn van toelating en hoofdverblijf	1.097	30%	1.223	29%	798	30%	530	28%	317	20%	3.965	28%
Ouder afgewezen	595	16%	849	20%	520	19%	319	17%	255	16%	2.538	18%
Openbare orde	636	18%	540	13%	455	17%	455	24%	275	17%	2.361	17%
Onvoldoende inburgering	579	16%	827	19%	457	17%	210	11%	124	8%	2.197	16%
Bedenkingen tegen verblijf	406	11%	568	13%	248	9%	157	8%	94	6%	1.473	10%
Geen aktes aangeleverd	81	2%	64	1%	25	1%	33	2%	228	14%	431	3%
Meerderjarig geworden minderjarige	92	3%	108	3%	103	4%	66	4%	62	4%	431	3%
Onvoldoende info aangeleverd	44	1%	27	1%	37	1%	36	2%	192	12%	336	2%
Niet voldaan aan afstandsverplichting	39	1%	18	0%	20	1%	32	2%	14	1%	123	1%
Overig	58	2%	56	1%	36	1%	24	1%	24	2%	198	1%
Totaal	3.627	100%	4.280	100%	2.699	100%	1.862	100%	1.585	100%	14.053	100%

Aantal afwijzingen naar geslacht

Geslacht	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Vrouw	1.791	49%	2.142	50%	1.348	50%	833	45%	738	47%	6.852	49%
Man	1.829	50%	2.121	50%	1.349	50%	1.029	55%	846	53%	7.174	51%
Onbekend	7	0%	17	0%	2	0%	0	0%	1	0%	27	0%
Totaal	3.627	100%	4.280	100%	2.699	100%	1.862	100%	1.585	100%	14.053	100%

Aantal afwijzingen naar leeftijdscategorie (grafiek 7)

Leeftijd	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Minderjarig	908	25%	1.044	24%	799	30%	521	28%	457	29%	3.729	27%
18-34 jaar	1.250	34%	1.280	30%	955	35%	778	42%	648	41%	4.911	35%
35-64 jaar	1.418	39%	1.906	45%	922	34%	544	29%	473	30%	5.263	37%
65 jaar en ouder	50	1%	50	1%	23	1%	19	1%	6	0%	148	1%
Onbekend	1	0%	0	0%	0	0%	0	0%	1	0%	2	0%
Totaal	3.627	100%	4.280	100%	2.699	100%	1.862	100%	1.585	100%	14.053	100%

Inwilligingspercentage van beslissingen naar plaats van indiening (grafiek 8)

Plaats van indiening	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Nederlandse gemeente	91%	92%	93%	94%	93%	93%
Aruba	38%	15%	15%	61%	62%	38%
Voormalige Nederlandse Antillen	47%	44%	52%	76%	92%	62%
Nederlandse ambassade / overig	67%	67%	85%	91%	94%	81%
Totaal	85%	84%	90%	93%	92%	89%

Afwijzingen naar afwijzingsgrond en nationaliteit (en afwijzingspercentage) (grafiek 9)

Nationaliteit (en afwijzingspercentage)	Niet voldaan aan verblijfstermijn		Ouder afgewezen		Openbare orde		Onvoldoende inburgering	
		%		%		%		%
Colombiaanse (47%)	707	38%	285	15%	146	8%	301	16%
Marokkaanse (6%)	251	24%	201	19%	326	31%	168	16%
Iraakse (10%)	176	20%	167	19%	177	20%	182	20%
Dominicaanse (44%)	319	36%	105	12%	136	15%	120	14%
Afghaanse (9%)	86	11%	209	26%	136	17%	189	23%
Venezolaanse (48%)	238	36%	154	23%	67	10%	68	10%
Haitiaanse (62%)	213	38%	94	17%	73	13%	60	11%
Chineze (17%)	202	38%	105	20%	38	7%	90	17%
Turkse (5%)	118	23%	95	19%	130	26%	84	17%
Surinaamse (13%)	129	29%	43	10%	97	22%	35	8%
Overige	1.526	26%	1.080	18%	1.035	18%	900	15%
Totaal	3.965	28%	2.538	18%	2.361	17%	2.197	16%

Nationaliteit (en afwijzingspercentage)	Bedenkingen tegen verblijf		Geen aktes aangeleverd		Meerderjarig geworden minderjarige	
		%		%		%
Colombiaanse (47%)	288	16%	18	1%	72	4%
Marokkaanse (6%)	71	7%	4	0%	22	2%
Iraakse (10%)	23	3%	87	10%	29	3%
Dominicaanse (44%)	115	13%	24	3%	28	3%
Afghaanse (9%)	87	11%	33	4%	46	6%
Venezolaanse (48%)	94	14%	5	1%	27	4%
Haitiaanse (62%)	66	12%	23	4%	20	4%
Chineze (17%)	44	8%	14	3%	14	3%
Turkse (5%)	28	6%	7	1%	16	3%
Surinaamse (13%)	110	25%	5	1%	7	2%
Overige	547	9%	211	4%	150	3%
Totaal	1.473	10%	431	3%	431	3%

Nationaliteit (en afwijzingspercentage)	Onvoldoende info aangeleverd		Niet voldaan aan afstandsverpl.		Overig		Totaal	%
		%		%		%		
Colombiaanse (47%)	18	1%	0	0%	18	1%	1.853	100%
Marokkaanse (6%)	6	1%	0	0%	14	1%	1.063	100%
Iraakse (10%)	53	6%	0	0%	8	1%	902	100%
Dominicaanse (44%)	12	1%	0	0%	19	2%	878	100%
Afghaanse (9%)	18	2%	0	0%	5	1%	809	100%
Venezolaanse (48%)	4	1%	1	0%	5	1%	663	100%
Haitiaanse (62%)	2	0%	0	0%	13	2%	564	100%
Chineze (17%)	15	3%	0	0%	4	1%	526	100%
Turkse (5%)	9	2%	12	2%	8	2%	507	100%
Surinaamse (13%)	4	1%	0	0%	12	3%	442	100%
Overige	195	3%	110	2%	92	2%	5.846	100%
Totaal	336	2%	123	1%	198	1%	14.053	100%

Aantal genaturaliseerden in eerste aanleg en bezwaar (grafiek 10)

Aantal genaturaliseerden	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal	%
In eerste aanleg	20.210	22.289	23.406	23.635	18.386	107.926	98%
In bezwaar	308	376	338	627	447	2.096	2%
Totaal	20.518	22.665	23.744	24.262	18.833	110.022	100%

Genaturaliseerden in eerste aanleg naar plaats van indiening

Plaats van indiening	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Gemeente	18.864	93%	21.573	97%	22.909	98%	22.375	95%	17.463	95%	103.184	96%
Voormalige Nederlandse Antillen	781	4%	315	1%	276	1%	822	3%	426	2%	2.620	2%
Aruba	528	3%	363	2%	140	1%	338	1%	366	2%	1.735	2%
Nederlandse ambassade / overig	37	0%	38	0%	81	0%	100	0%	131	1%	387	0%
Totaal	20.210	100%	22.289	100%	23.406	100%	23.635	100%	18.386	100%	107.926	100%

Genaturaliseerden (eerste aanleg en bezwaar) naar geslacht

Geslacht	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Vrouw	11.029	54%	12.265	54%	12.751	54%	13.703	56%	10.783	57%	60.531	55%
Man	9.488	46%	10.400	46%	10.993	46%	10.557	44%	8.048	43%	49.486	45%
Onbekend	1	0%	0	0%	0	0%	2	0%	2	0%	5	0%
Totaal	20.518	100%	22.665	100%	23.744	100%	24.262	100%	18.833	100%	110.022	100%

Genaturaliseerden (eerste aanleg en bezwaar) naar geslacht

Leeftijd	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Minderjarig	5.577	27%	6.271	28%	6.453	27%	6.016	25%	4.745	25%	29.062	26%
18-34 jaar	9.485	46%	10.238	45%	10.288	43%	10.413	43%	7.482	40%	47.906	44%
35-64 jaar	5.347	26%	6.014	27%	6.782	29%	7.675	32%	6.501	35%	32.319	29%
65 jaar en ouder	109	1%	142	1%	221	1%	158	1%	105	1%	735	1%
Totaal	20.518	100%	22.665	100%	23.744	100%	24.262	100%	18.833	100%	110.022	100%

Genaturaliseerden (eerste aanleg en bezwaar) naar nationaliteit

Nationaliteit	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Marokkaanse	3.390	17%	3.304	15%	2.967	12%	3.277	14%	3.175	17%	16.113	15%
Turkse	1.597	8%	1.761	8%	1.696	7%	2.064	9%	2.289	12%	9.407	9%
Iraakse	718	3%	1.398	6%	3.052	13%	2.360	10%	1.002	5%	8.530	8%
Afghaanse	2.086	10%	1.955	9%	1.585	7%	1.331	5%	904	5%	7.861	7%
Surinaamse	642	3%	655	3%	581	2%	678	3%	462	2%	3.018	3%
Russische	530	3%	612	3%	644	3%	517	2%	315	2%	2.618	2%
Somalische	451	2%	572	3%	461	2%	522	2%	482	3%	2.488	2%
Colombiaanse	434	2%	339	1%	302	1%	749	3%	600	3%	2.424	2%
Chineze	496	2%	490	2%	473	2%	518	2%	388	2%	2.365	2%
Iraanse	435	2%	494	2%	579	2%	486	2%	338	2%	2.332	2%
Azerbajdzjaanse	168	1%	357	2%	549	2%	373	2%	153	1%	1.600	1%
Overige	9.571	47%	10.728	47%	10.855	46%	11.387	47%	8.725	46%	51.266	47%
Totaal	20.518	100%	22.665	100%	23.744	100%	24.262	100%	18.833	100%	110.022	100%

Aantal optiebevestigingen (grafiek 11)

	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Aantal optiebevestigingen	9.958	8.437	5.401	6.545	6.004	36.345

Aantal optiebevestigingen naar optiecategorie (grafiek 12)

Optiecategorie	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Artikel 6.1g RWN	1.629	16%	2.282	27%	1.609	30%	2.023	31%	2.166	36%	9.709	27%
Artikel 6.1a RWN	2.113	21%	2.336	28%	1.376	25%	1.616	25%	1.475	25%	8.916	25%
Artikel 6.1h RWN	1.173	12%	1.590	19%	1.026	19%	788	12%	824	14%	5.401	15%
Artikel 6.1f RWN	1.830	18%	980	12%	586	11%	887	14%	539	9%	4.822	13%
Artikel 6.1e RWN	742	7%	707	8%	447	8%	478	7%	376	6%	2.750	8%
Artikel V lid 1 RRWN	2.407	24%	186	2%	20	0%	65	1%	12	0%	2.690	7%
Artikel 6.1c RWN	42	0%	325	4%	304	6%	668	10%	586	10%	1.925	5%
Artikel 6.1b RWN	12	0%	14	0%	20	0%	9	0%	19	0%	74	0%
Artikel 6.1d RWN	7	0%	16	0%	10	0%	11	0%	7	0%	51	0%
Artikel 28.1 RWN	3	0%	1	0%	3	0%	0	0%	0	0%	7	0%
Totaal	9.958	100%	8.437	100%	5.401	100%	6.545	100%	6.004	100%	36.345	100%

Aantal optiebevestigingen naar soort afzender

Soort afzender	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Gemeente	6.883	69%	7.879	93%	5.261	97%	5.883	90%	5.535	92%	31.441	87%
Nederlandse ambassade	2.895	29%	424	5%	90	2%	472	7%	311	5%	4.192	12%
Voormalige Nederlandse Antillen	145	1%	79	1%	39	1%	143	2%	58	1%	464	1%
Aruba	35	0%	55	1%	11	0%	47	1%	100	2%	248	1%
Totaal	9.958	100%	8.437	100%	5.401	100%	6.545	100%	6.004	100%	36.345	100%

Aantal optiebevestigingen naar geslacht

Geslacht	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Vrouw	5.416	54%	4.693	56%	3.075	57%	3.664	56%	3.423	57%	20.271	56%
Man	4.486	45%	3.722	44%	2.318	43%	2.854	44%	2.524	42%	15.904	44%
Onbekend	56	1%	22	0%	8	0%	27	0%	57	1%	170	0%
Totaal	9.958	100%	8.437	100%	5.401	100%	6.545	100%	6.004	100%	36.345	100%

Aantal optiebevestigingen naar leeftijdscategorie (grafiek 13)

Leeftijd bij dagtekening	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Minderjarig	228	2%	421	5%	603	11%	1.093	17%	917	15%	3.262	9%
18-34 jaar	3.969	40%	3.198	38%	1.854	34%	2.093	32%	1.713	29%	12.827	35%
35-64 jaar	4.289	43%	3.023	36%	1.898	35%	2.472	38%	2.461	41%	14.143	39%
65 jaar en ouder	1.454	15%	1.776	21%	1.038	19%	876	13%	908	15%	6.052	17%
Onbekend	18	0%	19	0%	8	0%	11	0%	5	0%	61	0%
Totaal	9.958	100%	8.437	100%	5.401	100%	6.545	100%	6.004	100%	36.345	100%

Aantal optiebevestigingen naar oorspronkelijke nationaliteit (grafiek 14)

Nationaliteit	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Marokkaanse	2.929	29%	3.302	39%	2.053	38%	2.142	33%	1.865	31%	12.291	34%
Turkse	1.556	16%	2.205	26%	1.605	30%	1.898	29%	2.036	34%	9.300	26%
Surinaamse	1.156	12%	619	7%	453	8%	485	7%	439	7%	3.152	9%
Duitse	1.271	13%	336	4%	203	4%	221	3%	187	3%	2.218	6%
Nieuwzeelandse	557	6%	125	1%	25	0%	50	1%	18	0%	775	2%
Overige	2.489	25%	1.850	22%	1.062	20%	1.749	27%	1.459	24%	8.609	24%
Totaal	9.958	100%	8.437	100%	5.401	100%	6.545	100%	6.004	100%	36.345	100%

Aantal optiebevestigingen naar optie categorie en nationaliteit

Optie categorie	Marok- kaanse	%	Turkse	%	Suri- naamse	%	Duitse	%	Nieuwzee- landse	%	Overige	%	Totaal	%
Artikel 6.1g RWN	3.864	31%	3.135	34%	12	0%	545	25%	3	0%	2.150	25%	9.709	27%
Artikel 6.1a RWN	3.689	30%	3.323	38%	33	1%	340	15%	2	0%	1.529	18%	8.916	25%
Artikel 6.1h RWN	3.053	25%	1.908	21%	4	0%	101	5%	0	0%	335	4%	5.401	15%
Artikel 6.1f RWN	146	1%	45	0%	2.953	94%	249	11%	138	18%	1.293	15%	4.822	13%
Artikel 6.1e RWN	1.396	11%	773	8%	23	1%	150	7%	1	0%	407	5%	2.750	8%
Artikel V lid 1 RRWN	4	0%	0	0%	0	0%	802	38%	821	80%	1.263	15%	2.600	7%
Artikel 6.1c RWN	117	1%	113	1%	126	4%	29	1%	10	1%	1.530	18%	1.925	5%
Artikel 6.1b RWN	5	0%	1	0%	0	0%	0	0%	2	0%	66	1%	74	0%
Artikel 6.1d RWN	17	0%	2	0%	1	0%	0	0%	0	0%	31	0%	51	0%
Artikel 28.1 RWN	0	0%	0	0%	0	0%	2	0%	0	0%	5	0%	7	0%
Totaal	12.291	100%	9.300	100%	3.152	100%	2.218	100%	775	100%	8.609	100%	36.345	100%

Aantal genaturaliseerden naar afstandscategorie (grafiek 15 en 16)

Afstandscategorie	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Akkoord met afstand doen	2.189	15%	2.470	15%	2.699	18%	2.845	16%	2.173	16%	12.376	15%
Automatisch verlies oorspronkelijke nationaliteit	3.230	22%	3.342	21%	3.182	18%	3.406	19%	2.430	17%	15.590	19%
Geen afstand mogelijk	3.256	22%	3.205	20%	2.927	17%	3.501	19%	3.027	22%	15.916	20%
Gehuwd met Nederlander	3.042	20%	3.290	20%	3.341	19%	4.071	22%	3.489	25%	17.233	21%
Geniet internationale bescherming	2.477	17%	2.373	15%	2.080	12%	1.803	10%	1.563	11%	10.296	13%
Minimaal 5 jaar in Nederland gewoond voor meerderjarigheid	515	3%	547	3%	645	4%	620	3%	500	4%	2.827	4%
Geboren en woonachtig in Nederland	31	0%	36	0%	30	0%	29	0%	26	0%	152	0%
Overig	57	0%	62	0%	54	0%	58	0%	38	0%	269	0%
Onbekend	100	1%	977	6%	2.243	13%	1.813	10%	751	5%	5.884	7%
Totaal	14.897	100%	16.302	100%	17.201	100%	18.146	100%	13.997	100%	80.543	100%

Aantal genaturaliseerden naar oorspronkelijke nationaliteit en afstandscategorie

Oorspronkelijke nationaliteit	Akkoord met afstand doen		Automatisch verlies oorspronkelijke nationaliteit		Geen afstand mogelijk	
		%		%		%
Marokkaanse	1	0%	1	0%	10.835	100%
Turkse	1.738	26%	4	0%	0	0%
Iraakse	24	0%	162	3%	21	0%
Afghaanse	587	12%	2	0%	2	0%
Surinaamse	1	0%	2.479	99%	4	0%
Russische	472	22%	1	0%	2	0%
Chinese	4	0%	1.881	92%	12	1%
Iraanse	363	18%	0	0%	126	6%
Colombiaanse	506	26%	2	0%	901	46%
Somalische	0	0%	1.680	94%	2	0%
Overige	8.680	22%	9.378	24%	4.011	10%
Totaal	12.376	15%	15.590	19%	15.916	20%

Oorspronkelijke nationaliteit	Gehuwd met Nederlander		Erkende vluchteling		Minimaal 5 jaar in Nederland gewoond voor meerderjarigheid	
		%		%		%
Marokkaanse	38	0%	1	0%	3	0%
Turkse	3.133	47%	190	3%	1.463	22%
Iraakse	152	2%	428	7%	6	0%
Afghaanse	753	15%	3.568	71%	61	1%
Surinaamse	17	1%	0	0%	0	0%
Russische	1.165	55%	375	18%	61	3%
Chinese	56	3%	12	1%	5	0%
Iraanse	604	31%	803	41%	50	3%
Colombiaanse	445	23%	41	2%	40	2%
Somalische	5	0%	100	6%	0	0%
Overige	10.865	28%	4.778	12%	1.138	3%
Totaal	17.233	21%	10.296	13%	2.827	4%

Oorspronkelijke nationaliteit	In Nederland geboren en woonachtig		Overige uitzonderingsgronden		Onbekend		Totaal	
		%		%		%		%
Marokkaanse	0	0%	0	0%	0	0%	10.879	100%
Turkse	90	1%	8	0%	3	0%	6.629	100%
Iraakse	0	0%	2	0%	5.584	88%	6.379	100%
Afghaanse	0	0%	3	0%	18	0%	4.994	100%
Surinaamse	0	0%	0	0%	0	0%	2.501	100%
Russische	0	0%	21	1%	6	0%	2.103	100%
Chinese	0	0%	31	2%	40	2%	2.041	100%
Iraanse	2	0%	14	1%	10	1%	1.972	100%
Colombiaanse	0	0%	5	0%	5	0%	1.945	100%
Somalische	0	0%	0	0%	5	0%	1.792	100%
Overige	60	0%	185	0%	213	1%	39.308	100%
Totaal	152	0%	269	0%	5.884	7%	80.543	100%

Aantal afstandsplichtige genaturaliseerden naar uitkomsten afstandsprocedure (grafiek 17a en 17b)

Uitkomsten afstandprocedure	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Voldaan	3.029	79%	2.459	70%	1.380	29%	1.726	71%	1.632	73%	10.226	61%
Alsnog uitzondering	329	9%	308	9%	3.341	69%	586	24%	513	23%	5.077	30%
Het mogelijke gedaan	399	10%	633	18%	63	1%	94	4%	71	3%	1.260	7%
Niet voldaan aan afstandsverplichting	3	0%	80	2%	20	0%	7	0%	3	0%	113	1%
Afstand Nederlanderschap	35	1%	15	0%	4	0%	10	0%	3	0%	67	0%
Overleden	24	1%	20	1%	11	0%	1	0%	2	0%	58	0%
Totaal	3.819	100%	3.515	100%	4.819	100%	2.424	100%	2.224	100%	16.801	100%

Aantal intrekkingen en onthouden rechtsgevolg wegens fraude (grafiek 18)

Reden intrekking / onthouden rechtsgevolg	2006	%	2007	%	2008	%	2009	%	2010	%	Totaal	%
Identiteitsfraude nieuw	3	20%	2	18%	6	23%	0	0%	7	26%	18	17%
Overige fraude	4	27%	5	45%	9	35%	11	38%	10	37%	39	36%
Identiteitsfraude oud	8	53%	4	36%	11	42%	18	62%	10	37%	51	47%
Totaal	15	100%	11	100%	26	100%	29	100%	27	100%	108	100%

Aantal intrekkingen wegens fraude naar herkomstland

Herkomstland	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal	%
Marokko	0	2	4	3	3	12	21%
Suriname	0	1	3	0	3	7	12%
Egypte	1	0	1	2	2	6	11%
India	0	1	1	2	0	4	7%
Irak	1	0	2	1	0	4	7%
Overig	5*	3	4	3	8*	23	40%
Totaal	7	7	15	11	17	57	100%

* Inclusief 1 of meerdere minderjarige kinderen

Aantal onthouden rechtsgevolg wegens identiteitsfraude (oud)

Herkomstland	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal	%
Iran	5	1	2	3*	1	12	24%
Servië & Montenegro	0	0	0	6*	0	6	12%
Algerije	0	0	1	3	1	5	10%
Bosnie-Herzegovina	0	0	0	0	5*	5	10%
China	0	0	1	1	2*	4	8%
Overig	3	3	7	5	2	20	39%
Totaal	8	4	11	18	10	51	100%

* Inclusief 1 of meerdere minderjarige kinderen

Aantal intrekkingen wegens niet voldaan aan afstandsverplichting (grafiek 19)

Resultaat afstandsprocedure	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Bewijs van afstand niet geleverd	0	37	0	0	0	37
Definitief niet bereid afstand te doen	3	43	20	7	3	76
Totaal	3	80	20	7	3	113

Aantal intrekkingen wegens niet voldaan aan afstandsverplichting naar herkomstland

Herkomstland	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal	%
Turkije	0	38	4	0	1	43	38%
Russische Federatie	0	10	3	3	2	18	16%
Verenigde Staten	0	13	0	0	0	13	12%
Polen	0	3	0	2	0	5	4%
Ghana	0	2	2	0	0	4	4%
Portugal	1	1	2	0	0	4	4%
Overige	2	13	9	2	0	26	23%
Totaal	3	80	20	7	3	113	100%

Ontwikkelingen in leges voor naturalisatie, totaal en gemiddeld (grafiek 20)

	2006	2007	2008	2009	2010	Totaal
Gemiddeld geheven leges	€ 224	€ 229	€ 240	€ 258	€ 409	€ 272
Totaal geheven leges	€ 6.288.054	€ 6.202.618	€ 5.875.826	€ 6.452.783	€ 10.738.818	€ 35.558.099

Laagste en hoogste naturalisatiegeneigdheid naar gemiddeld aantal vreemdelingen dat 5 jaar of langer in Nederland woont en nationaliteit (*grafiek 21*)

Nationaliteit	Aantal	Naturalisatiegeneigdheid
Egyptische	303	30%
Nigeriaanse	246	25%
Iraakse	5806	24%
Guinese	389	23%
Afghaanse	4039	23%
Surinaamse	1760	21%
Filipijnse	595	20%
Soedanese	911	18%
Burger voormalig Sovjet-Unie	7065	18%
Roemeense	301	18%
Somalische	2149	18%
Ierse	560	0%
Deense	1989	0%
Japanse	9363	0%
Belgische	437	0%
Spaanse	15881	0%
Oostenrijkse	891	0%
Britse	1568	0%
Franse	10087	0%
Italiaanse	7019	0%
Zweedse	23481	0%
Duitse	34116	0%

Aantal niet-Nederlanders (exclusief EU-27 burgers) woonachtig in Nederland (*grafiek 22*)

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totaal aantal niet-Nederlandse burgers	690.393	699.954	702.185	699.351	691.357	681.932	688.375	719.494	735.197	760.368
Totaal aantal niet-Nederlandse burgers exclusief EU-27	482.535	489.405	491.176	471.210	457.490	437.014	425.411	429.077	424.267	425.819
Aantal migranten dat 5 jaar of langer in Nederland woont					302.901	316.802	326.403	330.189	329.103	
Aantal migranten dat 5 jaar of langer in Nederland woont exclusief EU-27 burgers					181.074	193.089	200.318	202.149	197.279	

Bron: CBS

Immigratie van niet-Nederlanders (exclusief EU-27 burgers) naar Nederland (*grafiek 23*)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Totale immigratie	91.379	94.501	86.613	73.560	65.114	63.416	67.652	80.257	102.872	104.411
Totale immigratie excl EU-27 burgers	69.772	73.249	67.306	56.136	48.345	38.349	38.860	39.170	50.803	54.110

Bron: CBS

Totaal aantal verkrijgingen Nederlanderschap (*grafiek 24*)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Naturalisatie	23.311	22.927	20.518	22.665	23.744	24.262	18.833
Optie	5.266	7.524	9.958	8.437	5.401	6.545	6.004
Totaal	28.577	30.451	30.476	31.102	29.145	30.807	24.837

Bijlage 2 – Beschrijving regressieanalyse

In hoofdstuk 8 hebben we gebruikgemaakt van een regressieanalyse om een statistisch model op te stellen, waaruit samenhang en voorspelling naar voren moesten komen. Hier volgt een preciezere uitwerking van de methode en resultaten.

De gegevens zijn afkomstig van de IND en het CBS. De IND-data bestaan uit de verzoeken om naturalisatie in de periode 2006 tot en met 2010, op persoonsniveau. De data van het CBS bestaan uit alle vreemdelingen, die vijf jaar of langer in Nederland wonen per 1 januari van de jaren in onze onderzoeksperiode (2006 tot en met 2010). Dit is globaal gesproken de groep die voor naturalisatie in aanmerking komt (de potentiële verzoekers). Een aantal kanttekeningen hierbij. De uitzonderingscategorieën van verzoekers die na minder dan 5 jaar verblijf in Nederland succesvol een naturalisatieverzoek kunnen indienen, komen niet in deze populatie terug, maar wel in de IND-gegevens. Deze konden wij er helaas niet uitfilteren. Het aantal verzoeken is in onze data dus groter dan eigenlijk het geval zou moeten zijn. Verder hebben wij ons alleen beperkt tot meerderjarigen die een verzoek in het Europese deel van Nederland indienen. Met deze beperkingen dient rekening te worden gehouden bij het interpreteren van de data.

De gegevens van het CBS zijn geleverd op geaggregeerd niveau. Per groep is het aantal vreemdelingen weergegeven. De groepen zijn onderverdeeld naar leeftijd, geslacht, nationaliteit, geboorteland, migratiemotief en of sprake is van automatisch verlies van de oorspronkelijke nationaliteit of als geen afstand mogelijk is. De nationaliteit in de CBS-bestanden was in relatief veel gevallen onbekend. In het CBS-bestand had 12% van de gevallen de waarde 'onbekend', ten opzichte van 4% in de IND-bestanden. Als we kijken naar het migratiemotief van de onbekende nationaliteit in het CBS-bestand, blijkt dat het veelal asielzoekers betreft (83%, terwijl de gehele populatie voor 14% uit asielzoekers bestaat). Om toch iets te kunnen zeggen over hun nationaliteit, kunnen we kijken naar het geboorteland. Daar waar de nationaliteit onbekend was, is deze vervangen door het geboorteland. Om een inschatting te maken hoe betrouwbaar dat is, is gekeken naar de verhouding tussen geboorteland en nationaliteit waar deze wel bekend is. Globaal gezien heeft tweederde van de vreemdelingen met een bepaald geboorteland ook de nationaliteit van het geboorteland. Dit percentage is hoger naarmate een land geen oud-kolonie is, wat voor de meeste asiellanden wel opgaat. Geboorteland levert naar ons idee een schatting op van nationaliteit, die voor ongeveer 75% betrouwbaar is.

Het betrekken van het geboorteland bracht met zich mee dat enkele landen verder geclusterd moest worden. Daar waar het geboorteland voormalig Joegoslavië, of de voormalige Sovjet-Unie is, kan dit niet langer gerelateerd worden aan de huidige landensituatie. Zodoende zijn ook de nationaliteiten verbonden met de huidige staten - zoals Servische en Armeense - geclusterd volgens de nieuwe indeling. De nationaliteiten zijn vervolgens geclusterd naar continent, om mee te nemen in de regressieanalyse. Aangezien het aantal nationaliteiten zeer talrijk is, zou het om praktische redenen al ondoenlijk zijn om deze mee te nemen in de analyse. Dat zou inhouden dat voor elke nationaliteit een dummyvariabele aangemaakt moet worden (bijv: Algerijnse ja/nee). Daarnaast werken zoveel variabelen niet goed in de analyse: het voorspellingsinterval zou zeer groot en dus bij voorbaat onbruikbaar worden. Daarom zijn deze geclusterd naar continent en voor deze continenten zijn dummyvariabelen aangemaakt.

Met betrekking tot de leeftijd is in de IND-bestanden de leeftijd berekend per 1 januari van dat jaar (aangezien dit bij het CBS ook het geval is). Daarna zijn de leeftijden gecategoriseerd in tienjaarscategorieën vanaf 18 jaar tot en met 67 jaar. Eén categorie is bewaard voor 68 jaar en ouder.

Om de koppeling te kunnen maken tussen de IND- en CBS-gegevens zijn twee gelijke draaitabellen gemaakt, met de clustering van de nationaliteit, geslacht en leeftijdscategorie naast elkaar en het aantal vreemdelingen als waarde. Zodoende kon op geaggregeerd niveau een verbinding worden gelegd tussen het aantal vreemdelingen dat 5 jaar of langer in Nederland verbleef per 1 januari van het onderzochte jaar en het aantal vreemdelingen dat een verzoek indiende om naturalisatie in datzelfde jaar.

Door het aantal potentiële verzoekers te relateren aan de daadwerkelijke verzoekers, hebben we per subgroep een ratio kunnen berekenen: de naturalisatiegeneigdheid. Deze naturalisatiegeneigdheid hebben we berekend voor alle vreemdelingen, uitgesplitst naar nationaliteit, geslacht en leeftijdscategorie. Voor deze subgroepen hebben we op basis van de CBS-gegevens met betrekking tot het migratiemotief berekend welk aandeel op asielgronden in Nederland verblijft. Dit resulteerde in een percentage van 0% (geen enkele migrant die om asielredenen in Nederland verblijft) tot 100% (de gehele groep verblijft om asielredenen in Nederland). We hebben aandacht besteed aan afstandbepalingen in de landen van herkomst. Hiervoor stelt de IND een landenlijst op, waar we gebruik van hebben gemaakt. Hierbij is alleen gekeken naar de nationaliteiten waarbij sprake is van automatisch verlies, of waarbij afstand niet mogelijk is. Indien het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit wel mogelijk is, maar niet automatisch gebeurt, kan een uitzonderingscategorie van toepassing zijn. Dit verstoort een mogelijke invloed tussen de variabelen. Voor automatisch verlies en geen afstand mogelijk van de oorspronkelijke nationaliteit hebben we twee dummyvariabelen aangemaakt (wel/niet automatisch verlies, wel/niet afstand mogelijk).

In het model is gewogen naar het aantal vreemdelingen. Dit is noodzakelijk omdat de waarden geaggregeerd zijn en niet op individueel niveau in de dataset staan. Voor de analyse is het statistische programma SPSS gebruikt.

Model Summary ^a					Change Statistics				
Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	,065 ^a	,004	,004	2,7142567	,004	6,430	1	1538	,011
2	,479 ^b	,229	,228	2,3884517	,225	449,210	1	1537	,000
3	,697 ^c	,486	,484	1,9531041	,257	153,312	5	1532	,000
4	,760 ^d	,577	,575	1,7725142	,091	329,074	1	1531	,000
5	,769 ^e	,592	,589	1,7422015	,015	27,870	2	1529	,000

a. Predictors: (Constant), Geslacht

b. Predictors: (Constant), Geslacht, Leeftijdscategorie

c. Predictors: (Constant), Geslacht, Leeftijdscategorie, Oceanie, America, Overig Europa, Azie, Afrika

d. Predictors: (Constant), Geslacht, Leeftijdscategorie, Oceanie, America, Overig Europa, Azie, Afrika, asiel regulier percentage 2006-2010

e. Predictors: (Constant), Geslacht, Leeftijdscategorie, Oceanie, America, Overig Europa, Azie, Afrika, asiel regulier percentage 2006-2010, Automatisch verlies, Afstand niet mogelijk

f. Dependent Variable: Gemiddelde ratio 2006-2010

g. Weighted Least Squares Regression - Weighted by CBS 2006-2010

Coefficients ^{a, b}								
Model	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Correlations		
	B	Std. Error	Beta			Zero-order	Partial	Part
1 (Constant)	,048	,003		15,559	,000			
Geslacht	,011	,004	,065	2,536	,011	,065	,065	,065
2 (Constant)	,110	,004		27,567	,000			
Geslacht	,006	,004	,036	1,615	,106	,065	,041	,036
Leeftijdscategorie	-,028	,001	-,475	-21,195	,000	-,478	-,476	-,475
3 (Constant)	,058	,004		14,330	,000			
Geslacht	,006	,003	,033	1,799	,072	,065	,046	,033
Leeftijdscategorie	-,022	,001	-,372	-19,829	,000	-,478	-,452	-,363
Azie	,114	,005	,480	23,854	,000	,419	,520	,437
Overig Europa	,019	,004	,091	4,487	,000	-,118	,114	,082
Afrika	,076	,004	,358	17,624	,000	,248	,411	,323
Oceanie	,005	,023	,004	,236	,813	-,028	,006	,004
America	,086	,008	,214	11,329	,000	,129	,278	,207
4 (Constant)	,044	,004		11,672	,000			
Geslacht	,015	,003	,087	5,142	,000	,065	,130	,085
Leeftijdscategorie	-,019	,001	-,318	-18,402	,000	-,478	-,426	-,306
Azie	,066	,005	,276	12,884	,000	,419	,313	,214
Overig Europa	,007	,004	,033	1,775	,076	-,118	,045	,029
Afrika	,054	,004	,253	13,123	,000	,248	,318	,218
Oceanie	,001	,021	,001	,060	,952	-,028	,002	,001
America	,081	,007	,202	11,735	,000	,129	,287	,195
asiel regulier percentage 2006-2010	,127	,007	,372	18,140	,000	,589	,421	,301
5 (Constant)	,046	,004		12,528	,000			
Geslacht	,014	,003	,083	4,990	,000	,065	,127	,082
Leeftijdscategorie	-,019	,001	-,321	-18,810	,000	-,478	-,433	-,307
Azie	,090	,006	,379	14,907	,000	,419	,356	,243
Overig Europa	,007	,004	,035	1,939	,053	-,118	,050	,032
Afrika	,089	,006	,417	13,705	,000	,248	,331	,224
Oceanie	,001	,020	,000	,030	,976	-,028	,001	,000
America	,089	,007	,222	12,935	,000	,129	,314	,211
asiel regulier percentage 2006-2010	,105	,007	,308	14,037	,000	,589	,338	,229
Automatisch verlies	-,035	,006	-,123	-6,046	,000	,164	-,153	-,099
Afstand niet mogelijk	-,040	,006	-,175	-6,423	,000	,080	-,162	-,105

Dependent Variable: Naturalisatiepercentage
 a. R Squared = .589 (Adjusted R Squared = .589)
 b. Weighted Least Squares Regression - Weighted by CBS 2006-2010

We hebben het regressiemodel stapsgewijs opgebouwd. Zo kunnen we beoordelen of variabelen die we toevoegen, ook de kracht (in termen van statistische samenhang) van het model vergroten. Als we de gegevens over 2006 tot en met 2010 bekijken, dan krijgen we een model waarin de factoren sterke samenhang vertonen met de naturalisatiegeneigdheid. De variabelen die samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid zijn: geslacht, leeftijdscategorie, herkomst naar continent, het aandeel van vreemdelingen dat hier om asielredenen verblijf heeft gekregen en de afstand van de oorspronkelijke nationaliteit, waar dit automatisch gebeurt of niet mogelijk is. Gezamenlijk 'verklaren'¹¹ deze variabelen bijna 59% van de naturalisatiegeneigdheid; een zeer sterk verband. Factoren die sterk samenhangen met de naturalisatiegeneigdheid zijn de leeftijdscategorie, het continent waar vreemdelingen vandaan komen en het aandeel vreemdelingen dat om asielredenen verblijf in Nederland heeft. Daarbij geldt dat hoe jonger de migrant en hoe hoger het aandeel van vreemdelingen dat om asielredenen naar Nederland is gekomen, hoe groter de naturalisatiegeneigdheid is.

11 Het gaat hier om statistisch verklaren, aangezien we geen theoretisch kader hebben waaruit hypothesetoetsing volgt, betekent dit niet dat een causaal verband is blootgelegd.

Elk continent laat een positieve samenhang zien met de naturalisatiegeneigdheid, met uitzondering van de EU. Dit is als volgt te begrijpen: een zeer groot deel van de migranten dat langer dan 5 jaar in Nederland is, bestaat uit EU-burgers, namelijk 40%. Zij hebben een zeer lage naturalisatiegeneigdheid. De EU-burgers dienen als de baseline en vreemdelingen afkomstig van andere continenten zijn dus sterker geneigd dan EU-burgers om een verzoek om naturalisatie tot Nederlander in te dienen. Wel valt op dat deze samenhang sterker is bij vreemdelingen afkomstig uit Azië, Afrika en Amerika. Aangezien dit het grootste deel van de wereld betreft is dit een niet al te veelzeggende uitkomst. De samenhang tussen de naturalisatiegeneigdheid en Oceanië en overig Europa is zwak. Een op het eerste oog opmerkelijke samenhang is die tussen afstand van de oorspronkelijke nationaliteit en de naturalisatiegeneigdheid. Degenen die hun oorspronkelijke nationaliteit automatisch verliezen, hebben een lagere naturalisatiegeneigdheid. Opmerkelijk is dat dit eveneens opgaat voor vreemdelingen waarbij het doen van afstand niet mogelijk is. Deze groep bestaat echter voor het overgrote deel uit Marokkaanse vreemdelingen die, zoals eerder in deze rapportage al bleek, vooral opteren. Geslacht voegt weinig kracht aan het model toe; er bestaat een zeer zwakke samenhang tussen geslacht en de naturalisatiegeneigdheid.

*IND:
dé toelatingsorganisatie
van Nederland*